

Az áldozatok áldozatai

Az egykor virágzó Aradhegyalja az utóbbi években arról vált szomorú módon nevezetessé, hogy az általános gazdasági leromlásban is speciális jellegű nyomor szántotta át a tüzes bortermő, világhírű szőlőket. Az idők folyamán számtalanszor tártuk az ország aggódó közvéleménye elé az aradhegyaljai pusztulás megrázó képeit, ugyancsak számtalan esetben mutattunk rá a növekvő nyomor okozóira és nem mulasztottuk el megnevezni mindazokat a módokat sem, melyek a helyzet orvoslására nyújtanak még mindig reményt.

A szőlősgazdák nyomorúsága, ha legsúlyosabb haja is ennek a természeti kincsekben gazdag vidéknek, fájdalom, ma már nem áll egyedül. Aradhegyalja nyomora egyre nő s egyre súlyosabb, mert az áldozati adó még azokat a sovány jövedelmi forrásokat is egyszerűen és mindenkorra kikapasztotta, amelyet az aradhegyaljai tisztviselőosztály jövedelme jelentett az ottani termelőosztály és főleg a kisipari osztály számára. Amikor a szőlősgazdák pincéiben maradt az egész év fáradtságos és költséges munkájának eredménye, amikorra az egész vidék lakosságának megélhetési léte alapját a hibás vámpolitika következményei évtizedekre tették tönkre, egyformán riadt fel a felhangzó vészkiáltásokra az aradhegyaljai tisztviselő és az aradhegyaljai iparos is. Az értéktorgalom közvetítője, a pénz maradt el a hegyaljai nagyközségek, kisközségek és helységek életéből: az a pénz, amelyért nemcsak a szőlőtőkék új, egykor kincset érő hajtásait, majd gyümölcsait lehetett eladni, hanem amire az iparos is butort, ruhát, cipőt készített. Az aradhegyaljai kisiparosság egyetlen fogyasztó-osztálya tehát az állami és községi intézmények tisztviselő-osztálya maradt, amely — tehetsége szerint — minden hónap huszadika táján, ha részletekben is, de pénzt adott a megrendelt és leszállított árukért. A huszadiki dátum jelentette az elsejei fizetések várva-várt napját az aradhegyaljai kisiparosság számára is, mindaddig, míg be nem köszöntött a tisztviselők áldozati fizetésredukciója. Ez a jövedelemcsökkenés szinte máról-holnapra zárta el az aradhegyaljai értéktorgalom addig is legvirágzóbb útját. Ma Aradhegyalján, a telt pincék, présházák, áruaktárak között pénzinszégben nyomorog a termelő, a tisztviselő és az iparososztály, amelyik külön-külön elvégezté rendben a maga kötelességét és sorsa mégis tragikusra fordult.

Egyre számosabban, egyre elkéserehetőbb hangon keresik fel az Aradi Közlöny szerkesztőségét az aradhegyaljai levelek, Tisztviselő, termelő, kereskedő, iparos: valamennyi ugyanazt a jogos panaszát hangsúlyozza, ugyanazt a kétségbeesését tolmácsolja számmunkra, amely akarattuk, küzdelmeik, jószándékaink ellenére is, egyre mélyebben taszítja az egykor gazdagságáról híres vidéket a csőd, a romlás felé. Jellemző, hogy a pénzinszég helyzetben az iparos, a kereskedő, a tisztviselő és a termelő között az áru-csere legrégebbi formája fejlődött újra ki: a szükség következtében ki-ki azzal az értékkel fizet, amit termelt, amivel rendelkeznek. A termelő bort, pálinkát, szőlő-tőkét, tyukot, tojást ad az iparosnak a cipőért, a ruháért, a butorért. És elől az a helyzet, hogy gyakran pulyka-hus kerül a csizmaért a csizmadia asztalára, — de nem kerül hozzá kenyér, mert azt már venni kéne. Ami pénzt a tisztviselők fizetnek, ugyancsak a tisztviselők viszik el, — adóba.

Az áldozati adó áldozatait, a tisztviselőosztály igényeinek kényszerű mérséklése, avagy teljes leépítése termelte ki Aradhegyalján a fentebb leírt viszonyokat, melyekben az áldozatoknak új áldozataivá váltak az aradhegyaljai kereskedők és kisiparosok. A keres-

Ardrágít a kormány,

A kamara mai ülésén súlyos igazságok hangzóttak el a kormány gazdasági politikája ellen — Mirescu képviselő antidemokratikusnak tartja a kormányt — Február 3-ig halasztották el a kamara mai ülést

Bucurestiből jelentik: A kamarában Mirescu szocialista képviselő Manolescu akciójával foglalkozott, amellyel a miniszter az ipari cikkek árát akarja szabályozni és rámutat arra, hogy az iparvállalatok ez akcióval kapcsolatban ki akarják erőszakolni a munkások bérének leszállítását. A kormány akcióját rendkívül antidemokratikusnak tartja, amely csak fokozná a nyomort, mert a kormány

a tisztviselőfizetések leszállításával amúgy is csökkentette az ország fogyasztóképeségét.

és jelentékeny összeget vont ki a közforgalomból, ami csak az általános gazdasági válságot fokozta és a munkanélküliség emelkedését vonta maga után.

—Nem a munkások bérét kell csökkenteni — mondotta Mirescu, — hanem az iparvállalatok profitját.

Ezután élesen bírálta a kormány iparpolitikáját, mely nélkülöz minden egységet és tervszerűséget. Elmondja, hogy

a cukorgyárak kormánytámogatással a fo-

amikor: a cukorgyárak kormánytámogatással drágítanak, — emeli a postatarifákat, — nem szállítja le a CFR, személy- és árutarifáját, — emelni akarják a papírárakat

gyasztók terhére drágítják a cukrot,

ezt az elsőrendű fogyasztási cikket. Kifejté, hogy a kormány a primáriák által nem engedi leszállítani addig a kenyérárakat, míg a gabonaértékesítésről szóló törvényt meg nem szavazták. Most a papírtröszt is mozgolódik, mert a papírárakat akarják emelni. Általában a kormány nagymértékben oka a drágaságnak és ardrágító a kormány akkor is, mikor a postatarifák emelését veszi tervbe, sőt a CFR, személy- és árutarifáját sem akarja leszállítani. Így a tömegek valósággal nyögnek a súlyos terhek alatt.

Nischie Kormányparti kérdezi a kormányt, hogy mi van a kamatuzsora-elleni törvénnyel.

Ciasoglu lupista kéri a kormányt, hogy terjesszen a kamara elé kimutatást, mennyi szeszadót vettek be a legutóbbi hónapokban.

Voicu-Nitescu törvényt terjeszt be az 1930-as adóemeléseknek 1931. évre való meghosszabbítása céljából.

Ezután a kamara ülést február 3-ig elhalasztották.

Bethlen István gróf: A legyőzötteknek jogukban

áll az igazságért küzdeni
Hamarosan olyan megegyezés létesül Magyarország és Ausztria között, amelyben más államok is részt vesznek — A cseh-magyar vámháború nem tarthat sokáig — A magyar miniszterelnök nyilatkozik a bécsi sajtónak

„Egymásra talált az osztrák és magyar nemzet”

Bécsből jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök ma újabb nyilatkozatot adott a sajtónak. Kijelentette, hogy Magyarország és Ausztria vállvetve küzdötték végig a háborút. Az összeomlás alapjában rendítette meg mindkét országot, amelynek éveken át kellett dolgoznia az újjáépítés munkáiban. Ez alatt a két ország eltávolodott egymástól és csak nehezen találta meg egymást az osztrák és magyar nemzet. Közös érdekek állítják vissza a szoros barátságot és hamarosan olyan megegyezés létesül, amelyben más államok is részt vesznek.

Magyarország — mondotta a miniszterelnök — hajlandó regionális, vagy preferenciális megegyezésre, de örömmel venné a harmadikat: az egész világ gazdasági erőinek megegyezését. Különböző gyanukat hangoztattak Magyarország és Ausztria közeledésének látára, de ma már tekintélyes tényezők is belátják, a két ország békés céljait és nekik is el

kell ismerniök, hogy a legyőzötteknek jogukban áll az igazságért küzdeni. Ez az egész világra nézve haszon.

A Neue Freie Presse mai számában szintén intervjút közöl a magyar miniszterelnökkel. Bethlen gróf a cseh-magyar vámháborúról kijelenti, hogy véleménye szerint a mostani állapotok nem tartanak sokáig. Pár hónap múlva megegyezés várható. Egyetlen állam sem engedheti meg, — mondotta — hogy veszélybe kerüljön exportjának egy része.

Az orosz dömpingről kijelentette, hogy a legérzékenyebben a faexportot érinti. A genfi vitáról beszélve a magyar miniszterelnök kijelentette, hogy a német-lengyel vita bebizonyította, miszerint a kisebbségekkel kiméletesen kell bánni és tiszteletben kell tartani jogaikat. Végül Magyarország és Ausztria együttműködéséről és a kielégítő leszerelés szükségességéről beszélt.

kedő és a kisiparos már nem adhatja tovább azokat az értékeket, amelyeket a munkája ellenértékéül kapott. Csirkével nem lehet házbort és adót fizetni, mert vagy elfogyasztja a csirkét; a bort maga, végzett munkájáért, a felhasználó nyersanyag fejében, vagy ő is azzal fizet házbort, taksát, adót. De ebben az esetben éhenhalhat családjával együtt. De akármelyik esetben is: a kisiparos mivel szerezzen új nyersanyagot a további munkájához; a kereskedő mivel rendezze be raktárát a további árusításhoz...?

A fejteleten táncoló egész gazdasági éle-

tünk vétkes rendelkezéseinek, tévedéseinek és erőszakoskodásainak szivbomarkoló eredményei tanulmányozhatók en miniature, Aradhegyalján. Jöjjenek ki ide mindazok a felelős gazdasági tényezők, akiknek intézkedései a tyuk-valutát Gyórokon, vagy Világoson megteremtették: tanulságos tanulmányutban lesz részüik, miután jövőre nézve egyaránt. S ha majd tullesznek a kezét-összezapó elszörnyedéseken, talán Bucurestiben is rájönnek, mennyire sürgős tennivalók várnak gyors cselekedetre nemcsak Aradhegyalja nyomorbanorult hegyei között, hanem az egész országban. (A)

Apponyi Albert gróf pesszimista álláspontja a leszerelésről

Károlyi Gyula gróf szerint az előzetes tervezet elfogadhatatlan Magyarországnak számára — Magyarország nem fogad el egyoldalú szerződéseket — Eles szóharc a képviselőház mai ülésén

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén eles szóharc folyt le Dréhr Imre volt népjóléti államtitkár és Peyer Károly szocialista képviselő között. Az ülés Apponyi Albert gróf beszédével kezdődött. Ebben a leszerelési értekezletről számolt be és élesen elítélte a győztes államok részéről megnyilvánult álláspontot, amelynek folytán aggodalommal várható a leszerelés kérdésében végleges határozatot hozó ülés eredménye.

— Ezen államok, — jelentette ki — a mai egyenletlen állapotok fenntartását akarják biztosítani és a magyar külügyminiszternek ez ellen tiltakozását kell bejelentenie.

Gróf Károlyi Gyula külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az előzetes tervezet elfogadhatatlan Magyarországnak számára. A békeszerződéseket aláíró államok kötelezettséget vállaltak arra, hogy a legyőzöttek kényszerleszerelése után, sor kerül a győzőkre is. Biztosította a magyar közvéleményt, hogy Magyarország nem fogad el egyoldalú szerződéseket.

Ezután Dréhr Imre volt népjóléti államtitkár az albertfalvai panamavád ügyében mondott beszédét. Válaszolt Peyer Károly szocialista képviselő interpellációjára, amelyben a képviselő azt állította, hogy az albertfalvai építkezéseknél 3 millió pengőt loptak. Kijelentette, hogy nyilvános pályázat útján ad-

ták ki az építkezéseket. Ha kis összegek, felelőtlen egyének ellopják, az érte felelős tényezőknek el kell tűnniök a közéletből. De ugyanakkor tűnjenek el azok is, akik alaptalanul rágalmaznak. Peyer válaszában kijelentette, az Ingatlan Bank többet kapott a telkekért, mint amennyibe neki került. Felszólalása közben olyan kifejezéseket használt, amely miatt az elnök mentelmi bizottság elé utasította. A baloldal ezt viharos tiltakozással vette tudomásul. Nagy zajban emelkedett szólásra újból Dréhr Imre, aki közli, hogy megdöbbenéssel veszi tudomásul Peyer vádjait. Az ülés további részén jelentéktelen kérdéseket tárgyaltak.

Egy német pilóta repülőgéppel az oroszok közé zuhant

Szörnyű kaland filmfelvételek közben — A pilótát sérüléseivel egy kórházban ápolják

Berlinből jelentik: Ernst Udet, a híres német pilóta, aki a Kilimandzsaro vidékére rendezett expedíciót, hogy exotikus filmfelvételeket készítsen, most küldte el első értesítését barátainak az expedíció sorsáról. — Elmondja ebben, hogy a mérész vállalkozásnak már az első része is tele volt kalandokkal és ő maga lejjönleg sebesülten fekszik az aruska misszionáriusok kórházába. Egyik

cirkáló útján a repülőgéppel nagy csomó oroszok között a seregenti fensikon. Az oroszok békésen játszadoztak. Udet a géppel olyan alacsonyra ereszkedett le, amilyenre csak lehetséges volt és a filmfelvevő gép kezelője megindította a masinát, hogy megörökítse a ritka látványosságot. Egyszerre csak az oroszok, amely kissé távolabb egy magaslaton tartózkodott.

rúgott a fölötte haladó repülőgép bal szárnyára, úgy hogy a gép elvesztette az egyensúlyt és Udet egyenesen az oroszok közé zuhant.

Az oroszok az első ijedtség elmúltával rá akarták vetni magukat a repülőgépen ülőkre, de ezeknek revolverlövésekkel sikerült a bástyákat elriasztani.

Nem sokkal utána egy másik izgalmas kalandon ment keresztül az expedíció. A kíváncsított helyen szálltak a repülőgéppel és már felállították a filmmasinát, amikor váratlanul egy óriási rinocerosz rontott elő. Udet miután menekülni nem lehetett, többször belélt az állatba. Az egyik golyó halálosan találta a rinoceroszt, amelynek volt még annyi ereje, hogy a pilótát megsebesítse.

Ionescu, az új CFR-vezérigazgató másképp akarja vezetni a vasut ügyeit

Nyilatkozik az Aradi Közlöny bucaresti-i munkatársának. Nem mint politikus veszi át a vasutat, hanem mint szakember

Bucurestiből jelentik: Ionescu Mihály, az új CFR vezérigazgató, ma nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársának.

— Nem, mint politikus veszem át az államvasutak vezetését, — mondotta a vezérigazgató — hanem, mint szakember, miután már voltam CFR-vezérigazgató és az Averescu, Tache-Ionescu, Bratianu kormányoknál közlekedésügyi államtitkár. Ami

a programomat illeti, más elképzelésem van, mint az eddigi vezetőknek, bár el kell ismerem, hogy a CFR szervezetéről szóló törvény keretein belül, a vasut igazgatótanácsa teljesítette hivatását.

— Jelszavam: béke minden irányban, amely számomra annál is könnyebb, mert anyám erdélyi, apám regáti és így nem vádolhatnak regionalizmussal.

Megszólal a dob

Irta: TOLNAI ALFRÉD.

II.

— Hadd el, Márton! — csitítja a hálálkodót a szobába belépő Vas András.

— Kata! — kiált a konyhába Kocsis Márton. — Gyere csak be a szobába. Itt a férnik ur.

A komence tüzétől kipirult arcú takaros menyecske, nyomában négy kisebb-nagyobb gyermek is, betódul a szobába, hogy meglássa a „férnik urat”, akiről apa olyan sok szép tud mesélni. Ahogy az a Piave zailó vizéből kiment, saját életét kutyába se véve, a fuldokló, félig alétan bukdácsoló puccert. Ahogy az orosz-lengyelországi lövészárkokban a lábán megsebesült Kocsis Márton bekötözi, azután saját hátán viszi hátra a kötözőhelyre. És ahogy a szerb bakák foglyául esett puccert, rajtaütéssel kiszabadítja... Apa mindig így mondja: a férnik ur, az én megmentőm... A polgári nevét még sohasem hallották az apróságok. A két nagybacska: leány, a két apróbb: fiucska. Mint az orgonasípok, úgy állnak egymás mellett. Állnak és nézik Vas Andrást. Ugy nézik, mintha tulvilági lény, volna az előttük ülő fiatalember. Kata asszony, ott szorgoskodik a vendég körül:

— Tessőn mán valamit parancsónl tekintetős ur. Van ám abból a jóféle abáltból, amit férnik korában olyan nagyon szeretött a tekintetős ur.

— Na már abból bizony eszem egy harapást.

— Friss töpörtyüs pogácsám is van.

— Nem akarom megosztani a gyerekeket.

— Ugyan má tekintetős ur. — veti ellen Kocsis Márton. — jut is, marad is!

Miközben Kató asszony tiszta terítőt borít az asztalra és telerakja minden jóval, a két bajtárs elbeszélget.

— Hát most mondd el Márton, hogy esett az a dolog a varrógéppel!

— A varrógéppel? Hát ugy, hogy az asszony telibeszélte a fejemet, hogy így möggy. Möggyim varrni és ü fog a gyerökökre dógózni. Möggyöttem a gépet a Vajszfájernél és fizettem a rátákat. Még a jégkárdiát sőt tudtam möggyizetni tavaly tavasszal, köllött a piz a rátára. Azután jött tavál a nagy jégverés... Diónagyságu jégdarabok potyogtak a fölhökből. Mindön vetésömet elverte... Két hód födet köllött elannom, hogy a család-kám részére möggyöhessen a téli élölmet, a hízók mög a Riska részére az eleséget. A Vajszfájér mög szorongatott... Montam nöki, várjék az idei aratásig. Nem akart. Egy esztendő óta nem fizettem egy garast sőt, mondotta, nem várhat tovább. És most itt vagyunk... Félóra multán elköttyavetyélik a humimat...

— Megállj csak Márton. Talán még jut addig valami az eszembe. Ne gondoli most vele. Beszélj el, hogy — mint ment sorod azóta, hogy Szegeden abrúszoltunk.

Szivesen tartotta szóval Andrást Kocsis Márton. Érintetlenül mosolygott az asztalon a szép pirosra sült pogácsa, a hófehér abált szalonna, a hatalmas karéj puha kenyér. Hiába mosolyogtak volna, ha Kata asszony be nem lép a szobába, kezében egy üveg jófajta homokival.

— Na ugyan Márton, — szól rá az usára, — kigyelmed még éhenvesztöiti a vót gazdáját!

Miér nem kinágtatta? ... Tessőn már hozzálátni tekintetős ur, jószívvel adjuk.

Vass András hozzá is látott. Kora reggel indult el hazulról. Azóta a vonat is, a szekér is alaposan megrázta, alaposan megéhezett. Márton bicskájával jókora szalonnadarabokat vágdosgatott le és hatalmas kenyérdarabok kíséretében dugdosta szájába. A menyecske meg egyre biztatta:

— Ögyék csak tekintetős ur, ugyis olyan hitványocska. Mögglátszik, hogy azon a gyöngö városi koszon él. Hány éves?

— Harminc, Kata asszony. Miért kérdi?

— Harminc-e? Hát bizony az én Mártonom harminc esztendő korában más legény vót ám. Erős, kövér... Bajsza is vót, jókora. A tekintetős urnak nincs is bajsza.

— Borótválom, Kata asszony.

— Borótválom? Hát tisztelendő ur a tekintetős ur, vagy tán komédiás?

— Sem az egyik, sem a másik... Ugyvéd vagyok... Borótválom a bajuszt, mert most az a divat.

A menyecske füllében mindebből csak egy szó ragadt meg. Szinte ijedten kiáltott fel:

— Ugyvéd? Fiskális? Istenöm uram! Talán csak nem... Ó, jószágos Szüz-Anyám... Az ügyvéd ur... A Vajszfájér ügyvédje...

Vas Andrásnak ideje sem maradt arra, hogy az asszonyt megnyugtassa. Kinyitott az ajtó. Kopogtatás nélkül lépett be egy potrohos, vörösbajuszu, kaputos férfi. A nyitott ajtón a látszott, hogy az udvaron már egvütt van a falu népe. A csendör csak nagynehezeq tudta őket kordában tartani.

(Vége köv.)

Amnesztia az adóeltitkolóknak

A kereskedők és iparosok adója változatlan marad — A részvénytársaságok adókvetése ismét megtörténik — A pénzügyminiszter törvényjavaslata

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter által ma beterjesztett törvényjavaslat szerint a kereskedők, iparosok, valamint a szabadfoglalkozásuk adója akként hagyandó meg, ahogyan az a múlt évben lett kivéve. Jogában van úgy az adófizetőnek, mint a kincstárnak új adókvetést kérni, ha úgy találja, hogy a jövedelemben lényeges változás állott be.

A törvény második szakasza szerint a rendel-

kezés nem érinti a részvénytársaságokat, amelyeknek adókvetése változatlanul fog megtörténni, mint az előző években. Végül a harmadik szakasz

amnesztiában részesíti azokat, akik globális adójukat nem fizették be, illetve azt eltitkolták.

Ezek a bírság alól mentesülnek, ha február 15-ig adóvallomást tesznek eltitkolt adójukról.

A japán császár öccse Aradon

Dr. Moga rendőrkezes fogadta az állomáson a magas vendéget — Kíséretének két tagja megtekintette Aradot — A herceg feleségével Budapestre utazott, meglátogatta a kormányzót, aki visszaadta a vizitet

Szokatlanul népes volt ma reggel hat órákor az aradi állomás perronja. A gyorsvonat utolsóának kapcsolt termes kocsija érdekes exotikus vendégeket hozott magával Aradra. Takamatsu japán herceg a japán császár testvéröccse feleségével és kíséretével három napig tartózkodott Bucurestiben és utban a határ felé érintették Aradot is. A magas vendégek tiszteletére teljes fényárban uszott a peron. Dr. Moga Romulus rendőrkezes irakban és cilindert váraozott az első osztályú váróterem bejáratánál. Diszruhás rendőrök álltak őrséget a sínek mentén.

Pontban hat órákor futott be a pályaudvarra a magas vendégekkel a gyorsvonat. Néhány perccel a vonat beérkezése után kinyílt a termes kocsi ajtaja és a szalonkocsiból leszállt Takamatsu japán herceg és a kíséretében levő Petrescu román királyi adjutáns és Djuvara udvari miniszter. A herceg a rendőrkezeshez lépett, aki néhány keresetlen szóval üdvözölte a magas vendéget. Az üdvözlést Djuvara miniszter tolmácsolására a herceg igen melegen köszönte meg. Ezután kíséretével vagy 25 percig fel és alá sétált az aradi pályaudvaron, majd a gyorsvonat 6.45 perckor tovább robogott a magyar határra, Budapest felé, ahol a japán királyi herceg néhány napig fog tartózkodni.

Takamatsu királyi herceg kíséretének két tagja azonban Aradon maradt. Dr. Moga Romulus rendőrkezes társaságában megtekintették a várost, majd beültek a Dácia-kávéházba. Az exotikus vendégeknek igen sok bámulója akadt. A délután két órákor Budapest felé induló gyorsvonattal hagyták el a vendégek a várost. Moga Romulus dr. rendőrkezes től nagyon meleg és barátságos búcsút vettek.

Budapestről jelentik: Ma délután Budapestre érkezett Takamatsu japán herceg, a japán császár öccse, feleségével. A keleti pályaudvaron történt ünnepélyes fogadtatás után a herceg a Duna-palotába hajtatott kíséretével. A kormányzó a déli órákban magánkihallgatá-

Felmászott a pesti Turulmadárra, hogy a lapok irjanak róla

Budapestről jelentik: Ma délután fél 4 órákor nagy csődület vette körül a Ferenc József-híd Turul madarát, amelynek teteje felé sebesen igyekezett egy lengén öltözött, harminc év körüli férfi. Csakhamar értesítettek a tüzoltókat, akik leszállították onnan, a révkapitányságon pedig leigazoltatták. Kiderült, hogy Gernenics Emilnek hívják és azért mászott fel a Turul madár tetejére, hogy a lapok irjanak róla.

Dossziék, üzleti könyvek, (speciális vonalzással is) Kerpelnél.

Brata János tragikus halála

A Vadászkiirt-szálloda tulajdonosa influenzában megbetegedett és ma délután meghalt.

Tragikus körülmények között hunyt el ma délután Brata János az aradi Vadászkiirt-szálloda és étterem tulajdonosa. A szállótulajdonos mintegy két héttel ezelőtt influenzában betegedett meg. A baktériumok megtámadták a tüdőmirigyeket. Tíz nappal ezelőtt Brata János már komoly fülbajjal keresett fel egy aradi specialistát. Állapota azonban nem javult, sőt néhány nap múlva lábfájdalmakról is panaszkodott. Dr. Török Dezső néhány napig kezelte a beteget, amikor azonban állapota egyre rosszabbodott, konziliumot hívott össze. Dr. Roth Marcell és dr. Botciu ezredorvos bevonásával ma délután folyt le a konzilium, a beteg pulzusa azonban már annyira gyenge volt hogy az előhívott mentőket visszadirigálták, miután nem bírták volna ki a szállítást és így az előzetesen kilátásba helyezett műtétet nem lehetett végrehajtani. Brata János délután három órákor meghalt anélkül, hogy egy pillanatra is elvesztette volna eszméletét. A reggeli órákban még üzleti számadásait végezte az ágyban Brata János, akit hihetetlen energiája még rettenetes szenvedései között sem hagyott el. Intézkedett, rendelkezett, mindenre kiterjedő figyelme és a tragikus sorsu ember az utolsó pillanatig bizott felépülésében. Brata János szülőföldtulajdonos tragikus halálának híre percek alatt terjedt el a városban és általános részvét nyilvánult meg az elhunyt iránt.

Véletlenül meggyilkolta legjobb barátját

Ellenségén akart bosszút állni egy derecskei legény

Debrecenből jelentik: Tritrener Lajos derecskei napszámos egy korcsmai öszeszólalkozás után bosszút akart állni Veron Lajos nevű ellenfelén. Amikor a korcsnából eltávozott, egy uccában lesbe állt. Amikor Veront aramenni látta, előrántotta a nála levő repavá-

gókést és avval elmeszélte ellenfele nyakát. Csak később derült ki, hogy az áldozat nem Veron, hanem Szabó Lajos, aki Tritrener legjobb barátja volt. A debreceni törvényszék ma tárgyalta az ügyet és a napszámost haláltokozó súlyos testisértésben mondotta ki bűnösnek, ezért hat havi börtönre ítélte.

Bűnvádi feljelentés a volt aradi Ingatlanforgalmi Bank igazgatósága ellen

Érdekes feljelentés az aradi ügyészségen — Házkutatás elrendelését kérik egyik igazgató lakásán

Néhány hónappal ezelőtt dr. Dante Gherman aradi ügyvéd érdekes bűnvádi feljelentést tett az aradi ügyészségen a volt Ingatlanforgalmi Bank igazgatósága, névszerint Ábrahám Simon és Löbl János jelenleg Budapesten tartózkodó földbirtokos ellen. A följelentés szerint az Ingatlanforgalmi Bank fölszámolását egészen furcsa módon hajtották végre, amennyiben a pénzügyi vagyonát képező értékeket az igazgatóság úgy értékesítette, hogy abból a részvényeseket teljesen kisémmizték. Ennek következtében a feljelentő a bűnvádi eljárás bevezetésére kérte föl az aradi ügyészséget.

Vulpe Constantin főügyész meg is indította a vizsgálatot az Ingatlanforgalmi Bank igazgatósága ellen, sőt hallgatták ki a vállalat élén álló személyiségeket, így Ábrahám Simon igazgatót s a Magyarországon tartózkodó

Löbl János földbirtokost is. Az ügyészség vizsgálata során az a gyanu merült föl Löbl János ellen, hogy az igazgatóság két tagja, Löblnek, a harmadik tagnak árverés nélkül, a törvényes formák mellözésével adott el egy ingatlant. Az ügyészségi vizsgálat a befejezés stádiumában van és most Dante Gherman dr. újabb lépésre határozta el magát. Beadvánnyal fordult Ludosan vizsgálóbíróhoz, amelyben kérte, hogy a törvényszék engedélyezzen házkutatást Ábrahám Simon lakásán, mert az Ingatlanforgalmi Bank ügyvitelére vonatkozó könyvek és levelezések a volt igazgató lakásán vannak és csak ezekből lehet tulajdonképpen a visszaéléseket beigazolni. Az újabb beadvány folytán még igen érdekes fordulat várható a volt Ingatlanforgalmi Bank igazgatósága ellen folytatott bűnvádi vizsgálat ügyében.

Szegénységi bizonyítványt kért Aradvárosától egy volt nagykereskedő, akinek nemrég milliói voltak

Semmivé vált az évek fáradtságos munkájának gyümölcse

Az aradi városházára beérkező kérvények között ma egy igen érdekes beadvány huzódott meg. A kérvény felzete közli, hogy egy volt aradi fa-nagykereskedő szegénységi bizonyítvány kiállítását kéri a várostól. A volt nagykereskedő neve általánosan ismert Aradon, ahol néhány évvel ezelőtt még a város leggazdagabb polgárainak sorába tartozott. Évtizedek hosszú során át dolgozott, pihenést nem ismerve, a vagyonaért, amely azután különböző körülmények folytán semmivé lett. Ezekhez a körülményekhez azután hozzájárult az általános dekonjunktúra is és az idős, becsült kereskedőnek látnia kellett, hogy évek hosszú során át tartó munkájának gyümölcse teljesen eluszik. Ma már ott tart, hogy szegénységi bizonyítványt kérhet, amely „előnyt” csak az

kaphatja, aki igazolni tudja, hogy évi jövedelme nem haladja meg a 12.000 lejt. És ezt a szomorú körülményt többek között igazolja dr. Vágvolgyi Lajos főrabbinak egy igazolványa is, amelyet a kérvényhez csatoltak.

A szegénységi bizonyítvány megszerzésével kapcsolatosan beavatottak körében arról beszélnek, hogy a volt fa-nagykereskedőnek egy per megindításához kell ez az igazolvány, amely lehetővé teszi, hogy bélyegmentesen folytathassa le a pert. A volt nagykereskedő egyik ingatlanát akarja visszaperelni, amelyet tudta és beleegyezése nélkül adtak el és amely az ő nevében szerepelt. Az ügyet egyelőre még szigorúan titokban tartják és csak igen kevesen tudják Aradon, hogy az egykor milliomos nagykereskedő — szegénységi bizonyítványt kért.

Megörökítik a bűnösök beismerő vallomásait

Hangosfilm a nyomozás szolgálatában — A „visszaszívott” vallomás — Mozi e törvényszéken — A hangosfilm mint koronatanu — Az antwerpeni nemzetközi rendőrkongresszuson

Törvényszéki tárgyalás.

— Tehát tagad? — állapítja meg az elnöklő bíró.

— Pedig a rendőrségen mindent beismertem... itt a jegyzőkönyv!

— Utóttek, verte!... aztán odaolták a jegyzőkönyvet, írjam alá! Mit tehettem?

Shofield, a filadelfiai rendőrfőnök az érdelem, hogy a hangosfilmet bevitte a kriminális eljárásokba. Az övé az idea, hogy fontos kihallgatások hangosfilmfelvételekkel megrögzíttessenek. Ami talán egy kicsit szükséges is Amerikában, ahol a vallomáskicsikarások esz-közeiben és módjaiban nem mindig kényesek. Például: kihallgatás dritte Sorte! Nem cigarettával. Hanem a fagadónak idegekre ható lélektani kifüstölésével, hogy attól okvetlen — „köpjön”. Mukifejezés! Beismerni jelenti. Mert a legraffináltabb és legötletesebb gonosztevőt is leverik a kérdések és kérdések... zuhlatag módra, aztán monoton folyással peregve, minif viz egyhangu csepegése. Hol simogatóan ferköznek bizalmába, hol kemény rajtaütésekkel kereszkérdések bonyodalmába kergetik. Nyugalom nélkül. Éjjel-nappal. Korgó gyomorral, szomjan ami még ennél is rosszabb, nikotinra iikkadtan. Mialatt nézi, hogy inkvizitorai hogyan esznek, isznak, füstölnek. Ez a kihallgatás — harmad fokban. Elcsigázva, fásultan, mint akinek már mindent mindegy, végre mond, vall a delikvens.

— Így volt! — védekeznek aztán a bíróságon. De ha nem volt így? Cáfolja, megmondhatója lesz jövőben a hangosfilm minden szónak, gesztusnak megörzöje.

Film pereg a tárgyalóteremben

Beszéli, mutatja mind, amit az írás, a száraz akta nem adhat vissza. A hanghordozásnak, a gesztus és mimika játékának néha nagyobb sulya és kifejező ereje van, mint a szónak. Perdöntő és egyszerre drámai momentumot köthet le a hangosfilm, melyek hamisítatlan feltámasztása bármikor lehetséges. Ahogy az óvatos filadelfiai rendőrfő tette. Az első felvétele egy Peters nevű emberrel történt, aki kedvesét féltékenységből megölte. A gyilkos az első kihallgatáson a rendőrségen hisztériás rohamokban vergődve, zokogva mondta a vallomását. Megrázó jelenet volt,

amint lepergették az esküdtek előtt, kiköték a rögtönzött film a gyilkos lelkébe, a tette motívumaiba sokkal mélyebb betekintést adott, mint bármely inszceniált szerelmi dráma.

A második rendőrmózi-hangosfilmfelvételt egy betörővel esett meg. Sok volt a listáján, amikor elfogták. Megtört és vallott. Beismeréseit megrögzítette egy hangosfilmfelvétellel, természetesen anélkül, hogy a delikvens tudott volna róla. Mikor a törvényszéki tárgyalásra került a sor, a betörő mindent visszavont.

— Kinoztak, verte! — mondotta.

Erre a törvényszéki terem hirtelen elsötétedett. Moziá lett egy-kettőre, film pergett és

Fantasztikus és botrányos életet élt Cocea ismert író,

aki megszöktette Manoilescu volt aradmegyei szenátor tizenhét éves leányát — Gyilkosságra való felbujtás vádjá az író ellen — Aki vérlázító erkölcstelenségeivel dicsekszik

Bucurestinek, ennek a furesa elkeveredésű városnak, amelyben naponta történnek botrányok és tragédiák, amelyekről senki sem beszél és amelyekről mégis mindenki tud, újabb nagy szenzációja akadt M. D. Cocea ismert nevű író letartóztatásával. Cocea, mint mai lapszámunkban megirtuk, megszöktette Manoilescu Strunga egyetemi tanár, volt aradmegyei szenátor 17 éves ragyogó szépségű leányát. Cocea már több ízben szerepelt a botránykrónikák rovatában. Béke idejében egyévi börtönbüntetést töltött ki I. Károly királyról írt pamfletjeiért. Néhány évvel ezelőtt pedig egy gyilkosságra való felbujtás súlyos vádjá merült fel ellene.

Az író barátinál sokkal szorosabb szálak fűtök egy Danila nevű dugszagdag fiatalemberhez. Ez azonban ráunt a barátságra. Cocea ellen ekkor az a gyanu merült fel, hogy Danila szolgálóját ő bújította fel arra, hogy gazdájának elvágja a torkát. Coceara nem lehetett rábizonyítani a gyilkosságra való felbujtás bűnét, így hogy a bíróság bizonyítékok hiányában fel is mentette.

Az ötven éves Coceának, — aki a fővárosi lapoknak kedvenc karikatúra figurája — egy adoptált leánya él Bucurestiben, aki hónapos szobában lakik. Ebben a hónapos szobában találkozott Cocea Manoilescu egyetemi tanár leányával, Ginával. Az író sziporkázó szelleme, creditisége meghódította Ginát. Cocea ajándékokkal, finom borokkal, déli gyümölcsökkel megrakodva érkezett minden nap adoptált leánya lakására és

az elkényeztetett urleány hamarosan já

BRIDGESZABÁLYOK most jelent meg, 34 leírt Sándor Ferencné!

hangos szóval, a bántatlan betörő szavával, hiven és pontosan ismételte a beismerő vallomást. Döntött, nem volt több ellentmondás.

A jövő rendőri nyomozása!

A mozi bevonulása a bűnüldözés és büntetés munkájába különben nem újonság. A némafilm szolgálatait a nyugati rendőrségen már sokféleképpen vették igénybe. Németországban is már évekket ezelőtt operáltak vele. Híressé vált többek között a hannoveri rendőrség kísérletezése. 1926-ban volt, hogy elfogták egy Harmann nevű tömeggyilkost, aki perverz és kapzsi vágyból a lakására csaló fiukat, sihedereket tucat számra öldöste le.

Valóságos mészárszékké tette eldugott lakását. Ki mit tud róla? Ez volt a nyomozás kérdése. Csak a közönség szemé segíthetett. Erre Harmannról és egy cinkosáról, amint a fogház udvarán sétájukat végezték, filmképeket vettek fel, melyeket nap-nap után lepergették valamennyi mozi vásznán. Sokan látták és emlékeztek és a rendőrség hasznos adatok egész tömegéhez jutott. A mozi jóval több, mint a fénykép, ha minden embernek arca megugy a névjegye. Mert az ember jellegzetessége sok mindenből van összetéve. A járása, a fejtartása, a kar lóbálása... mind kell, ha gyors felismerésről van szó.

A hangosfilm most a hangot, a szót is hozzáadja. Egészen előttünk az ember. Már nem igaz a régi latinok bölcs aforizmája: A szavak repülnek, az írás marad. A szót is megkötötte a ma technikája. Belekerül a hangosfilm ruhájába immár a kriminális eljárás is. Gyakorlati bevezetéséről és módszerbevitéséről érdekes szemelvényeket adott az antwerpeni nemzetközi rendőrkongresszuson Hellwig Albert dr., a híres potsdami bűnügyi író. (Sz. V.)

tekszer lett ennek a diabolikus egyéniségnek kezei között.

Az írónak sikerült ferde utra ferelni a leány gondolkozásmódját, aki hajlékonyan idomult Cocea szertelen és erkölcstelen világához. Szerette Coceat, annak ellenére, vagy talán annál is inkább, mert ez kérkedően mesélte el neki, hogy gyermeke a saját hugával folytatott szerelmi viszony gyümölcse. A svéd társalkodónő, akinek Ginára örködni kellett, röviden ugyancsak Cocea karmai közé került. Cocea ugyanis kiderítette, hogy a társalkodónőt házijában egy évi börtönre és tízevi kitiltásra ítélték. Így került Romániába. Ezek után természetesen, hogy a társalkodónőnek hallgatnia kellett. Cocea elhitette Ginával, hogy dugszagdag ember, állandóan hatalmas luxuskosztort járt a randevukra. Néhány nappal ezelőtt két urat mutatott be Ginának, mint Sturaza hercegeket. Barátai figyelmeztették Ginát, hogy beláthatatlan veszélyeknek teszi ki magát, ha hisz ennek a kalandornak, de Gina így felelt:

— Szeretem, mert nem olyan, mint a többiek, szeretem, mint ahogy szeretném Zorgia Cézárt, büneivel és erényeivel együtt.

— De hiszen ő csak a pénzt akarja!

— Nem igaz, hiszen még az én adósságaimat és a társalkodónőmet is kifizette. Valóban, a szülők tudtán kívül és a svéd társalkodónő segítségével Gina költséges összejöveteleket vett részt, dorbézolásokat rendezett és természetesen ilyen célokra apjától nem kérhetett pénzt. Cocea fizetett. Ginát, akit Zágrábba szöktetett az író, édesapja repülőgépen hozza haza Bucurestibe.

Sikkasztás miatt letartóztatták a magyar Postatakarék páncéltermének igazgatóját

Barényi Béla tanácsos a rendőrségen — Négy éve dézsmálta a pénzküldeményeket — 2500 pengő a kár

Budapestről jelentik: A rendőrség szombaton szenzációs letartóztatást eszközölt a postatakarékpénztár épületében. A letartóztatott nevét a nyomozás érdekében a mai napig titokban tartották és csak ma délután közölték, hogy sikkasztás címén

a rendőrség foglva Barényi Béla 55 éves postatakarékpénztári tanácsos, a páncélterem igazgatója.

A vallatás során a tanácsos könnyek között, megtörve vallotta be, hogy négy év óta dézsmálja a pénzküldeményeket. Azzal védekezett, hogy nagy családja van és társadalmi kötelességei is tekintélyes összegeket emésztettek fel. Egyébként bejelentette, hogy hajlandó kártalanítani a postatakarékpénztárat. A vizsgálat során eddig 25.000 pengő kárt állapítottak meg. A letartóztatás általános feltűnést keltett

Detektivek az aradi Magyar Párt ifjusági tagozatának tegnapi estélyén

Betiltották Petőfi „Juhászlegény” és Garay „Obsitos” című költeményeinek előadását

Háromszor adták elő a két költeményt a közönség nagy érdeklődése mellett — A negyedik előadásnál két detektív, felsőbb parancsra való hivatkozással nem engedte előadni a két költeményt

Szombaton este bontott zászlót a Magyar Párt ifjusági tagozata egy műkedvelő előadás keretében, amelynek nívós és érdekes programját három előadáson keresztül zsufolt házapsolta végig. Olyan nagy volt az érdeklődés, hogy a három előadás után is sok magyar ember akadt Aradon, aki kiszorult a tereméből és így az ifjusági tagozat tegnap este megismételte nagyszerű műsorát. Az előkészületek során az ifjusági tagozat vezetősége erősen ügyelt arra, hogy összeütközésbe ne kerüljön az aradi hatóságokkal.

ezért a szombati, vasárnap délutáni és vasárnap esti előadására engedélyt kért a rendőrhatalóságoktól és magától Arad városától is.

A kérelem, amelyhez a teljes műsort is mellékeltek, „aprobat” jelzéssel futott be a polgármesteri hivatalba, ahol dr. Raicu Aurel alpolgármester, Popa Constantin kulturatanácsos és Olariu István vezértitkár látták el aláírásukkal a Magyar Párt ifjusági tagozatának játszási engedélyt.

A műsor hétfő esti megismétlésére újabb engedélyt kért a Magyar Párt vezetősége. A műsort lefordították román nyelvre és mellékeltek a kérvényben. Az ifjusági tagozat vezetősége szabályszerű engedéllyel zsebében nyitotta meg a Magyar Klub kapuit hétfőn este az érdeklődők előtt. Ünnepi hangulat volt a teremben, az előadó-dobogón már elmondták a megnyitó beszédet is és úgy látszott, hogy a magyar ifjuság kulturális ünnepe méltó módon nyer majd befejezést. Nem egészen így történt:

a megnyitóbeszéd elhangzása után két aradi detektív lépett a helyiségbe.

Már megjelenésük is különös volt, mert az egész publikum sejtette, hogy ahol két detektív jelenik meg egyszerre, ott valami aggályos dologról lehet szó. Csakhamar ki is derült, hogy a detektivek hivatalos kiküldetésben járnak. Udvarias modorban közölték az ifjusági tagozat vezetőjével, hogy felsőbb utasításra a műsornak két pontját kifogásolják. Nyomban

elő is került zsebükből a műsor, amelynek két száma piros ceruzával volt aláhúzva. Az egyik Petőfi Sándornak „Juhászlegény, szegény juhászlegény” kezdetű versére készült szcenírozott dal volt a kifogásolt műsorpont, mintha a juhászlegény szegénysége csak a kisebbségi juhász sorsa lenne és a többségi nem. A másik kifogásolt pont Garay János költeménye: az „Obsitos” volt. Szegény Hárv Jánost szintén száműzték a színpadról, mert Romániával barátságban élő nemzet gyalázását látták a versben. A műsorszámok a cenzura folytán lekerültek, a közönség csodálkozott, illetve nem is csodálkozott, csak az első pillanatban, aztán hirtelen azt hitte, hogy ez így van, rendjén. Popa Constantin kulturatanácsnok is jelen volt az esetenél, de hát ő sem tehetett egyebet, mint csodálkozott.

Nagy nehézségek árán megalakult az új francia kormány

Tardieu és Briand a kormányban — Éles ellentétek a jobb- és baloldal között. Laval miniszterelnök egyszerű mészáros fia

Párisból jelentik: Nagy nehézségek, hosszú tárgyalások után, Laval-nek sikerült megalakítani kormányát. Az új francia kormány tagjai a következők: Miniszterelnök és belügyminiszter Laval, igazságügyminiszter Leon Berand, külügyminiszter Briand, hadügyminiszter Maginot, tábornok, közoktatásügyi Mario Roustand, pénzügyminiszter Flandin, kereskedelmi miniszter Rollin, földmívelésügyi Tardieu, gyarmatügyi Reynaud.

A radikálisok magatartása következtében a koncentrációs kormány megalakítása ismét meghiúsult. A kormány a képviselőházban ugyanarra a többségre fog támaszkodni, amely annak idején Tardieu mögött állott. A jobb- és baloldaliak ismét élesen elkülönültek egymás-

Interjú fonás közben a kiszabadult Ghandival

Ha nem engedik szabadon a politikai foglyokat, nem lehet szó a passzív ellenállás megszűnéséről. — mondotta a vezér — aki szívesen ülne továbbra is a börtönben

Bombayból jelentik: A kiszabadult Ghandi vonatja nagy késéssel érkezett meg Bombayba, ahol a pályaudvaron hatalmas tömeg várta. A hindu vezér alig tudott a lakásáig elvergődni. Csakhamar újságírók keresték fel, akik hosszas beszélgetést folytattak vele.

Ghandi többek között kijelentette, hogy mindaddig szó sem lehet a passzív ellenállás megszűnéséről, amíg nem bocsájtják szabadon az összes letartóztatott politikai foglyokat és nem vonják vissza az üldözésükre vonatkozó rendeleteket. Megnehezíti a nacionalisták helyzetét az is, hogy csakis a kongresszus vezetőit engedte szabadon a kormány és elfelejtkezett arról, hogy most már tömegmozgalmról van szó.

Elmondotta még, hogy hiva a tisztességes békének, de nem fogadhat el olyan békét, amely nem teszi lehetővé az iszákosság és az idegen szövetek elleni védekezést és nem ad sótermelésre jogot az éhezõ millióknak. Amikor az újságírók azt kérdezték tőle, hogy örül-e szabadságának, kijelentette, hogy szívesen ülne börtönben, mert ezáltal megkönnyebbülne a helyzete. Az egész interjú alatt egyébként keze fűgőn dolgozott az orsó fonalán.

Nobile megmentője életveszélyesen megsebesült

Lezuhant gépével Lündborg svéd pilóta

Stockholmból jelentik: Lündborg kapitány, az ismert svéd pilóta, aki annak idején Nobilet megmentette, Landkopping közelében gépével lezuhant. A repülő súlyos sérüléseket szenvedett és életbenmaradásához kevés a remény.

Merénylet a zürichi olasz főkonzul ellen

Egy elutasított segélykérő a tettes — A főkonzul súlyosan megsebesült

Zürichből jelentik: Ma merényletet követtek el a zürichi olasz főkonzul ellen. Egy Lino Bassi nevű egyén behatolt a főkonzul lakásába, ahol többször rálőtt Bianchi főkonzulra. A merénylet elfogták és megállapítást nyert, hogy Bassi katonai szolgálatára való hi-

vatkozással több ízben kért segínyt az olasz konzulátustól. Ma reggel megjelent az alkonzul hivatalában, ahol közölték vele, hogy kérését elutasították. Bassi erre követelte, hogy vezessék a főkonzul elé. Amikor bejutott a lakásba, rálőtt Bianchira, aki több helyen súlyos sérüléseket szenvedett.

ról, ami előreláthatólag éles harcokra fog vezetni. Laval ma délelőtt mutatta be új munkatársait a köztársaság elnökének. Az új kormány még ma minisztertanácsot tart. A lapok egyáltalában pártállásuk szerint ítélik meg a kibontakozást. A jobboldali sajtó élénk meglepéssel üdvözlö az új kormányt, a középpártok sajnálják, hogy a koncentráció meghiúsult, míg a baloldaliak éles harcot indítanak az új kormány ellen.

A francia lapok hosszas cikkeket írnak az új miniszterelnökről. A cikkek szerint Laval egyszerű viszonyok között nevelkedett. Egy mészáros fia, aki úgy tudta tanulmányait folytatni, hogy órákat adott gazdagabb diáktársainak.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor.

CENTRAL: Ma utoljára. NUR DU... (CSAK TE). Nagyszerű filmopereti német párbeszédekkel, elsőrangú tánc- és énekszámokkal. Páratlan kiállítás. Főszerepekben: Charlotte Ander, Walter Janssen, Fritz Schutz és Halmay Tibor. Kezdekör az ajtók bezáratva.

SELECT: Premier. A TITKOK TÜKRE. Erdéki-észítő dráma. Főszerepekben: Rina de Liguoro, Felicitas Malten, Fritz Raso.

ELITE: Új műsor. A FEHÉR POKOL. Dráma a gleccserek világában. Slágerkép. Főszereplői: Leni Riechenstahl, Gustav Diessl és Ernst Udet, a világhírű repülő.

GRADISTE: 7 és 9 órákor: Új műsor. FLIRT. Vigjáték. Főszereplők: Florence Vidor, Marietta, Loretta Young és Albert Conti.

H I R E K

Eros-istenség — darabokra szakadt...!

Néhány hét óta egy kis bolygó foglalkoztatja a világ csillagászait, az Eros, amelyet huszonhárom évvel ezelőtt fedezett fel Witt berlini csillagász. Az úgynevezett törpe bolygók legnagyobb része a Mars és Jupiter pályája között öbven kering, vagyis olyan távolságban, amely éppen ezen égitestek kicsisége miatt lehetetlenné teszi pontos megfigyelésüket. Megírtuk nemrégiben, hogy ez a kis bolygó szédítő rohamossággal közeledik a földhöz, de a legnagyobb földközelsége idején is körülbelül húszmillió kilométernyire lesz tőlünk.

Rövid idővel ezelőtt Hartmann német tudós, az argentinai La Plata csillagvizsgáló intézet vezetője, érdekes felfedezésről számolt be: az Eros bolygó darabokra szakadt. Törmelekéi, amelyek közül a legnagyobb Hartmann becslése szerint körülbelül tíz kilométer átmérőjű, a bolygó régi pályáján keringenek. Ez idén olyan közelségbe fognak jönni földünkhöz, amilyenbe csak harminc év múlva kerülnek ismét és így a csillagászoknak alkalmuk lesz arra, hogy tüzetes vizsgálat alá vessék őket.

Az Eros bolygó szétszakadása olyan természetű jelenség, amelyhez hasonló még nem figyeltek meg, hiszen szilárd halmazállapotú égitestek szétfőrésére eddig még nem volt példa a csillagászat történetében. (A híres Blela-üstökös szétszakadásánál esetében egy gáznemű égitest pusztult el. Az Eros bolygó katasztrófájának megfeleltése némi világot fog vetni azokra a titokzatos erőkre, amelyek a világokat formálják és elpusztítják.)

Érdekes, hogy régi mitológiai eredetű hagyomány szerint az Eros-bolygó földközelsége mindig komoly veszedelmet jelentett a Föld leányai és asszonyai szíve számára. Eros-istenség ugyanis már közellétével meg tudta mindenkoron zavarni a szívek normális keringési pályáját is. Érdeklődéssel várjuk, hogy a régi varázserő érvényesülni fog ez alkalommal is...? Eddig csak egy Eros közeledett felénk, de — mi lesz, amikor most egyszerre több Eros-darab érkezik...?

A földközelség kulminációja január hó 30. Hölgyeim és uraim — vigyázat! (—)

— Aradi meteorológiai jelentés. Január hó 24-én: Hőmérséklet: — 4, + 2 C. Légnyomás: 758 mm. Nedvesség: 73—85%. Prognózis: Január 28-ra: Fokozatos hűsülődés mellett, borultabb idő, esetleg kisebb havazással.

— Az adókievítő bizottságok február 15-én kezdek munkájukat. Bucurestiből jelentik: Az adókievítő bizottságok február 15-én kezdik meg munkájukat. A pénzügyminiszter rendelete szerint a vállalatok alkalmazottairól szóló kimutatásokat legkésőbb január 31-ig kell betérjeszteni az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz.

— Teodorescu a posta vezérigazgatója. Bucurestiből jelentik: Andronescu, a posta vezérigazgatója ma vagy holnap távozik helyéről. Utódja nem Marinescu ezredes, Bucuresti rendőrprefektusa lesz, mint azt először kombinálták, hanem Saul Teodorescu a VI. Mihail Viteazul ezred parancsnoka, akinek kinevezése ma vagy holnap jelenik meg a hivatalos lapban.

— Mivé lesz a külföldi kölcsön... Bucurestiből jelentik: Az Epoca szerint a külföldi kölcsön nem lesz több 30 millió dollárnál, azonban ebből az összegből több levonás miatt csupán 3 milliárd lej jön az országba.

— Titokzatos halál egy aradmegyei községben. Titokzatos körülmények folytán hunyt el tegnapi délután az aradmegyei Troias községben Popa Mariora. A leány napokon keresztül nem mozdult ki a házból, az orvosok, akik megvizsgálták Popa Mariorát, nem tudták megállapítani a betegség okát, ezért a halálozásról jelentést tettek a csendőrségnek. A troiasi csendőrség bevezette a vizsgálatot, amelynek során az a gyanu merült fel, hogy Popa Mariorán tiltott műtétet hajtottak végre. A csendőrség jelentette az esetet az aradi ügyészségnek, ahol elrendelték a holttest felboncolását.

Aradváros tisztviselői megkapják a lakbérpótlékot

Sikeres intervenció a város vezetőségéhez — Ha a revíziós bizottság úgy döntene, a tisztviselők kötelesek visszafizetni

Ma délután ülést tartott Aradváros permanens bizottsága, amely határozatot hozott a városi tisztviselők lakbérpótléka ügyében. Mint megírtuk, a város tisztviselőit az a veszély fenyegette, hogy február elsején ugyyszólván fizetés nélkül maradnak, mert a temesvári revíziós bizottság döntése nyomán január elsejéig visszamenőleg egyszerre akarták levonni fizetésükből a lakbérpótlékot. A tisztviselők erre memorandumot intéztek a város vezetőségéhez és kifejezték, hogy

a levonás megtörténne nyomorba döntené őket. Ezért kérték a várost, hagyja meg a pótlékukat mindaddig, amíg a tanács végleges döntést nem hoz az ügyben.

Általános érdeklődéssel várták a városi tisztviselők a mai ülést, amelyen a permanens bizottság úgy határozott, hogy továbbra is megadja a tisztviselők lakbérpótlékát, azzal a feltétellel, hogy amennyiben mégis levonásba kerülne, úgy a tisztviselők kötelesek három egyenlő részletben a felvett összegeket visszafizetni.

Tíz lázongó dervist halálra ítelt a smyrnai haditörvényszék

Még a héten végrehajtják a halálos ítéleteket

Ancarából jelentik: A szmirnai haditörvényszék ma hozott ítéletet a dervis-perben. A bíróság előtt 120 vádlott állt és ezek közül 55-re halálos ítélet kimondását kérte az ügyész

A törvényszék tíz dervist ítelt halálra és bár az elítéltek a nemzetgyűléshez feleltek, politikai körökben az a vélemény, hogy a felebbezést elutasítják és a halálos ítéleteket még ezen a héten végrehajtják.

— Megalakult a Békéliga Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Cantacuzino herceg lakásán ma megalakult a jelenlegi békeszerződés alapján működő Békéliga. Elnök Brancoveanu herceg lett.

— Románia gabonaexportja. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium kimutatása szerint az elmúlt évben 110.000 vagon gabonát exportált Románia, ebből 25.000 vagon búzát, 40.000 vagon árpat és 50.000 vagon tengerit.

BABA-TANKOK

Jól esik néha, verőfényes napok délelőttjein látni, hogy ma az aradi korzón több gyekekocsit vezetnek a hölgyek és néha még az urak is, mint egykor pl. — kutyát. Szép, tágas, celluloidablakokkal ellátott, fékekkel felszerelt gyekekocsikat látni, amilyenekről mi még csak nem is álmodhattunk, dedés-korunk legneresebb álmai középette sem. A gummikerekekü, féderes, feketére lakkozott „járművek” egy-, ket-, három-, sőt néha négyüléses modern csodái, szélesen és ragyogóan görögnek fel és alá, mint valami liliputi luxus-automobilok, melyeket a lelketlen gépi-erő helyett büszke mamák tolnak, huznak, hajtának. A jövődö verőfényes babatankjai ezek, melyek gögösen és parancsolólag foglalják el a gyalogjárókat és amelyek a hozzájuk mellékelt mamák, papák szórakozottságaiból következőleg máris, mint a jövődök bajnokainak diadalszekerei, mennek neked, szoritának a falhoz, vagy az autobuszok elé, mert hiszen világos, hogy a Baba csak nem fog neked kitérni...?

No persze! A mamák és a freuleinok álláspontja tiszteletreméltó igazságot rejt magában, amely előtt zászlót s fejet kell hajtaniuk. Mindazonáltal szabad legyen megjegyezni, hogy a Babatankok defilrozásai közepette némi joga az élthez és a szabad mozgáshoz a mai napok sanyaru-sorsu felnőttjeinek is van a járdán. Esetleg éppen azon jobb sorsra érdemes pártláknak, akik a Baba-tankok ifju urait szolgálják, apai minőségben. Nos, ha már erről a témáról szó került, nem lehetne némi könnyítéseket ki-ezsközölni talán ezeknek érdekében...? Kijelölési számukra egy-egy keskeny sávot az utcasten, ahol szabadon loholhatnának a prózai dolguk után. Még célravezetőbbnek látszik az a gondolat, hogy energikus hangu szírének, esetleg tülkök szereltesse nek fel a baba-kocsikra, melyeknek jelzése megakadályozhat minden további karambolt... Ajánljuk a dolgot a városi tanács figyelmébe is: utóvégre még van hely méltó módon megrajzoltatni ezt a közeledési óvrendszert az üvegoszlopok üres lapján. (—ab.)

Bizalommal forduljon orvosához, aki hashajtóval Artin dragéet fog ajánlani, ha normális, könnyű, bőszéges ürülést akar elérni. Olcsó!

Haláragázolt egy gyermeket — felmentették

Tárgyalás az aradi törvényszéken.

Bakai Pál 21 éves sofför 1929 augusztus 10-én a Választó-uccában vezette gépkocsiját. Az autó lassu tempóban haladt, mert előtte temetési menet vonult el. Az uttesten gyermekek játszadoztak, közülük Kleits György héteves gyermek az autó kereke alá került és olyan súlyos természetü zuzódásokat szenvedett, hogy belehalt sérüléseibe. Bakai Pál ellen eljárás indult meg az aradi törvényszéken, ahol ma tartották meg ügyében a fő-tárgyalást. A sofför ma azzal védekezett, hogy ő előírászerű tempóban hajtott, azonban Kleits György az előtte haladó autóra kapaszkodott, onnan leesett és így került a kerékek alá. Miután a sofför tanukkal is tudta igazolni állítását, a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

— Bársony Andor aradi nagykereskedő betegségé. Ma délután olyan hírek terjedtek el a városban, hogy a beteg Bársony Andor közismert aradi nagykereskedő állapota a délutáni órákban komolyra fordult. Ennek kapcsán felkerestük a Bársony-családot, ahol érdeklődésünkre teljesen megnyugtató választ adtak és kijelentették, hogy a szárnyra kelt hírek teljesen alaptalanok. A nagykereskedő két héttel ezelőtt influenzába megbetegedett, amely tüdőgyulladásba ment át. Dr. Kélenyi, a család házi-orvosa és dr. Moga kezelik a beteget. Az esetleges komplikációk elkerülése végett a család lehvatta. Pestről dr. Hoffó orvosprofesszort és dr. Bársony István főorvost, aki egyébként öccse a nagykereskedőnek. Az orvosprofesszor megvizsgálta Bársony Andort és állapotát kielégítőnek találta. A professzor és a főorvos még péntek éjjel érkeztek és már szombat délután vissza is utaztak a magyar fővárosba. Így tehát komolyabb aggodalomra nincs ok és Aradváros kereskedőtársadalma és számos tisztelője aggodalmas szeretettel tekint a nagykereskedő beteggyára felé és várja Bársony Andor mielőbbi felgyógyulását.

— Kiskorú betörőket fogott az aradi rendőrség. Az aradi rendőrségnek sikerült ma a kora délutáni órákban négy kiskorú betörőt elfognia. Az utóbbi időkben egyre-másra érkeztek kerékpárlopásról feljelentések a rendőrségre. A rendőrség úgy hiszi, hogy most sikerült a kerékpártolvajoknak egy részét ártalmatlanná tenni. A kiskorú betörők kihallgatásuk alkalmával eleinte tagadták a lopásokat, később azonban töredelmesen bevallották, hogy különösen kerékpárokat és kerékpáralkatrészeket loptak. A kiskorúak kihallgatása az esti órákban még folyik.

Az idei Magyar Bál felülmúlja az eddigieket

Arad magyar közönsége lázas érdeklődéssel figyel egy dátumra, mely elhozza részére a negyedik Magyar Bál feledhetetlen éjszakáját. Ez a dátum február hetediké, amikor minden magyar ember felölti ünneplő ruháját és megindul az idén a Központi-szálloda éttermének nagy méretű helyiségeibe, hogy részint a nagy magyar összetartást igazolja, másrészt ez óriási méretű családi körben szíve szerint kímálhassa magát. Természetesen nagy munka folyik annak érdekében, hogy az idei Magyar Bál felülmúlja három elődjét. A különböző négyzetek hölgytagjai, valamint a társadalmi szakosztály teljes bizottsága a leg gondosabb körültekintéssel és óriási energiával fektetnek bele a rendezésbe. Ennek a tevékenységnek egyik következménye az a gyűlés is, amelyet a nagy hölgybizottság - Barabás Béla dr. elnöklétével szerdán, január 28-án fél hat órai kezdettel tart, ahol részletmunkákról történik jelentés és az utolsó számítások fölött határoznak.

Felkéri az elnökség mindazokat a hölgyeket, akik eddig munkakört vállaltak, vagy ezentul vállalni akarnak és akiket a Magyar Bál előmunkálatai érdekének, szíveskedjenek a Magyar Otthonban: Str. Romanulu (Zrinyi-u.) 8. sz. a. pontosan megjelenni.

A személyazonossági igazolványok kiállítására körül számos panasz merült fel. A panaszok nagyrésze főképpen az igazolványokat kiállító tisztviselő ellen irányultak és arról számoltak be, hogy képesítés nélküli hivatalnokok dolgoznak a kiállításnál, ami rendkívül megnehezíti a munkát. A város vezetősége elhatározta, hogy levizsgálja mindazokat a tisztviselőket, akik a személyazonossági igazolványokat kiállítják. A vizsgáló bizottság, amelynek tagjai Raicu Aurel dr. alpolgármester, Botioc Elek dr. szenátor és Borneas Gyula dr. képviselő, permanens bizottsági tagok, még e hét folyamán győződnek meg a tisztviselő tudásáról és mindazokat, akik nem felelnek meg, nyomban elbocsátják.

Uzsoráskodás vádját alól felmentett aradi urasszony. Sabau Cornel, az aradi rendőrség népesedési hivatalának vezetője bünyvádi feljelentést tett az aradi törvényszéken Berg Karolina aradi urasszony ellen, akit azzal vádolt meg, hogy 200 ezer lejes kölcsönt vett fel az urasszonytól, aki azonban a pénz után uszorakamatot számított. A mai főtárgyaláson nem nyert beigazolást a feljelentő állítása és így a törvényszék Berg Karolinát a vád és következményei alól felmentette.

Tűzoltói ünnepség Ineu. Szép ünnepség zajlott le a borosjenői önkéntes tűzoltóságnál, ahol Nagy Pált mint az Ineu Önkéntes Tűzoltók főparancsnokát az aradi tűzoltó szövetség a tűzoltóság terén kifejtett buzgó és sikeres működéséért a tűzoltósági ezüst érdemkereszttel tüntette ki. A kitüntetést Oanea Aurél főszolgabíró, járási tűzrendészeti felügyelő tüzte fel Nagy parancsnoknak gyönyörű beszéd kíséretében, s utána Darlea Pál a tűzoltóság elnöke tartott egy megható beszédet.

Öngyilkos kerékpártolvaj. Budapestről jelentik: Homola József péksegéd az egyik üzlet előtt biciklit lopott. A járőrök észrevették és üldözni kezdték. Az Aggteleki-uccában leugrott biciklijéről, egy házba rohant. Kerékpártolvajként a rendőr is, aki a kerékpártolvajait keresni kezdte. Egyszerre revolverdörrenés hallatszott és az egyik mellékhelyiségben átlőtt koponyával holtan találták meg Homola Józsefet.

Egy aggastyán tragédiája. Budapestről jelentik: Ma délután a Rudas-fürdő 5-ös számú kabinjából nem akart távozni egy öreg ur. A kabinos dörömbölt, majd feltörte az ajtót és behatolt a kabinba. A ruhák bent voltak, de az öreg ur elűnt. Amint utóbb kiderült, belefutott a medencébe. Megállapítást nyert, hogy az öregember Mecsenauer Nándor hetvenkét éves aggastyán.

Jelmezestély Borosjenőn. Folyó hó 31-én tartja meg az Ineu Önkéntes Tűzoltóság a szokásos évi jelmez estélyét, amely tekintve a múltban elért szép eredményeket az idén is nagyon jónak ígérkezik. Az estély iránt nemcsak Ineu, hanem a környéken is nagy érdeklődés nyilvánul meg. Eddig is számos jelmezestélyt jelentette be részvételt vidékről is.

Tizenhat év előtti díjakat reklamál Gyorokon az aradi Munkásbiztosító Pénztár

Ki tudja igazolni, hogy befizette a díjat, annyi év után? — Késedelmi kamattal keserítik Arad-hegyalja nyomorgó kisiparosait — Tömegesen érkeznek a panaszok a munkásbiztosító ügykezelése ellen

Az aradi Munkásbiztosító Pénztár ellen tömegesen érkeznek be panaszok. Legtöbbször azt sérelmezik a panasztevő munkaadók, hogy hiába jelentik ki a fölük kitért alkalmazottakat, a Munkásbiztosító Pénztár a kijelentést nem veszi tudomásul és még hónapok múltán is kiveti a díjakat az eltávozott alkalmazott után. A munkaadó azután újabb heteken keresztül kérvényezi, szaladgál egyik fórumtól a másikig és még ebben az esetben is nagynehezen sikerül bebizonyítania igazát.

Egy hasonló esetről tesz panaszt az Aradi Közlöny szerkesztőségének egy gyoroki kisiparos, aki szabályszerűen bejelentette, hogy alkalmazottja bevonult, a bejelentés dacára azonban továbbra is kivették az illetéket, sőt még késedelmi kamatot is számítottak fel. Az

is megtörténik, hogy régi tartozásokat akarnak behajtani a feleken. Hiába emlékszik a munkaadó, hogy annakidején kifizette a díjat, a legtöbb esetben újra fizetnie kell, mert kevés ember őrzi meg éveken keresztül a nyugtákat. Ugyancsak Gyorokon történt meg ez az eset, hogy az 1915. évből akartak egy ottani iparoson behajtani száz koronának megfelelő 50 lej illetéket. Természetes, hogy a munkaadó nem őrízte meg fő éven keresztül a nyugtát és így előrelátható, hogy ismét fizetnie kell. A panaszok nyomán kívánatos volna, ha a Munkásbiztosító Pénztár megszüntetné a közönség hiábavaló zaklatását és gondoskodna arról, hogy az ellenőrzéssel megbízott tisztviselők a legnagyobb lelkiismeretességgel lássák el hivatalainkat.

Dr. Hersch Andor előadása az Antialkoholista Páhojában. Dr. Hersch Andor általános ismert aradi ideggyógyorvos, ma este érdekes előadást tartott az Antialkoholista Páhoj tagjainak az ipartestület külön termében. Hersch dr. előadásában az alkohollal az idegrendszerre gyakorolt súlyos hatását ismertette hallgatóság előtt. Az érdekes előadást a termet zsúfolásig megtöltötte közönség, a legnagyobb érdeklődéssel kísérte.

Halálra égett egy asszony. Pécsről jelentik: Bisófi Mátyásné 36 éves asszony, tegnap konyhájában tüzet rakott. Miután a fa nedves volt, spirituszt öntött a fára. Ugyilátszik, hogy a spiritusz egy része kötényre ömlött, mert amikor gyufát gyújtott, köténye meggyulladt. A sikoltó asszony az udvarra rohant, ahol nagy nehezen lerángatták róla az égő ruhadarabokat, azonban oly súlyos természetű égési sebeket szenvedett, hogy a kórházban meghalt.

Rendőrségi hírek. Hangozó botrányt rendezett tegnap éjjel három aradi fiatalember a Dorobantilor (Urban Iván) utcában. A késő éjjeli órákban tért haza az egyik korcsmából Scortea Lázár Str. Dorobantilor 12. szám alatti lakos két ismerőssel: Simion György munkással és Hanga György softőrrel. Scortea összeszólközött két társával, akik a vita során rárohantak Scorteara és összeverték. A kiállóásokra előretört rendőr a két verekedő embert felkísérte a központi rendőrségre, míg a súlyos sérüléseket szenvedett Scorteat beállították a kórházba, ahol sebeit bekötözték. A verekedők ellen megindult az eljárás. — Körösy Janka Str. 29. Dcemyrie 14. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik távolléte alatt behatoltak pincéjébe, melynek ajtaját betörték és onnan 500 lej értékben különböző háztartási tárgyakat vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást. — Kovács Márton aradi lakost ezután hívja fel az aradi rendőrség, hogy József nevű fia ügyében, aki Algirban az idegen légió szolgálatában áll, fontos közlés végett sürgősen jelentkezzen az aradi rendőrkészlet titkári osztályán.

A Wizo teadélutánja. Kitünően sikerült teadélután rendezett ma az aradi Wizo egyesület. A teadélutánon nagyszámú közönség jelent meg, amely a legkitünőbb hangulatban a késő esti órákig maradt együtt. A teadélután után fontos szervezeti ügyeket tárgyalt meg az egyesület.

Beszámoló a „Miss Magyarország” választásról. A Színházi Élet ezen a héten „Miss Magyarország” számot ad. Pontos és részletes beszámolót közöl képben és írásban a „Miss Magyarország 1931.” választás minden érdekes mozzanatáról. Cím alapján az új „Miss Magyarország” fényképét közli. A Színházi Élet egyes példányainak ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej, hirdetés: Budapest, VI. Aradi-utca 8.

Ellopták a magyar kendergyár sikkasztóját

Bécsben tartóztatták le Kincs Hermant

Budapestről jelentik: A magyar államrendőrség Bécsbe küldött detektívjei ma délután letartóztatták az osztrák fővárosban Kincs Hermant, a kender- és jutafonógyár sikkasztó főkönyvelőjét, aki 150.000 pengővel károsította meg cégét. Kincs Hermant a közeli napokban Budapestre szállítják.

A munkaközvetítő hivatal felhívja a munkanélküliek figyelmét, hogy 30 vasesztélyos sürgősen jelentkezzen a munkaközvetítő hivatalban.

Katonai okmányok felülvizsgálása. A hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy mindazok, akik december 18-ig nem jelentek meg a katonai okmányokat felülvizsgáló bizottság előtt, azok 1931. január 31-ikéig a várban mutathatják fel utólag igazolványaikat.

Felkérés. Az első kerületi rendőrség vezetője fel hívja az alább nevezett, az idén besorozott nőmunkásokat, hogy a behívóparancs átvétele végett haladéktalanul jelentkezzenek a fenti kerületnél. (Központi rendőrség, a főkaputól a folyosón balra 53. sz. ajtó.) Kindlein Edmund, Lingurar Pavel, Neumann Friderich, Borbély Pál, Dudás Ioan Petre, Iltia Cornel, Hollan Nicolae, László George, Kéri Stefan, Martinea Iosif, Nagy Mihai, Haiduc Iosif, Budacsek Ludovic, Dautii Gavril, Varga Emeric, Nagy Stefan, Kovács Mihai, Moldovan Gheorghe, Böhm Alexandru, Aladár, Farkas Artur, Schwartz Francisc, Schwartz Ernestiu, Boros Iuliu, Géza Gardent, Czank Iosif, Szinde Rosan, Kutron Karol, Chosic Nicolae, Zerenyevsky Ioan, Wolochtor Desideriu, Varga Ioan, Vilagos Iosif, Vaide Ioan, Vársárhelyi Toma, Carol, Iosif, Veres Iuliu, Tóth Dániel, Tóth Nicolae, Tonetz Ioan, Szohodai Andrei, Sztian Alexandru, Szabados Ludovic, Szombati Stefan, Szeiler Alexandru, Schaffer Ioan, Schosz Francisc, Tiberiu, Schmidt Eugen, Scharzan Stefan Iuliu, Spirnyak Ludovic, Sebő Pavel, Simandán Aurel, Soltész Dionisie Ioan, Raab Francisc, Kiss Teodor, Kaposos Stefan Petre, Kugler Wilhelm, Kosinszky Victor Ludovic, Kadarz Emeric, Ladislau, Kiss Iosif Andrei, Kleitsch Iosif, Krausz Ioan, Kántor Alexandru, Kosa Ludovic, Karossy Albert I. C. Camila, Kiss Eugen Iosif, Razer Ladislau, Stefan Iosif, Reiner Andrei, Rubas Alexandru, Iosif Ioan, Petik Ludovic, Potoczky Mihai, Polacsek Arcadie Adab, Ludovic, Pokleux Emil Emeric, Nyemecz Arcadie, Nicula Vladimír, Mucsi Stefan, Mancha Iosif, Marocik Andrei Petru, Molnár Coloman, Mező Stefan, Mausz Francisc, Meinerz Geza, Andrei Francisc, Mendrik Zoltán, Mamec Alexandru, Laczima Ladislau Aloizu, Lukács Alexandru, Zobb Vicentie, Zurafi Emil, Jakab Iuliu, Hesz Ernestiu, Halmi Adalbert, Honfi Desideriu Antoniu, Haker Andrei, Heiszler Ioan Adalbert, Mekmarin Ladislau, Guttman Ludovic, Gergelyi Adalbert, Olai Alexandru, Gruber Ernest, Stefan, Ferenczy Dionisiu, Lorant Alexiu Iuliu, Fenyszarusi Gheorghe, Echlich Emeric, Vilhelm, Deak Ludovic, Drossmardt Arthur, Damacsek Ludovic, Csik Andrei, Czeglédi Carol, Czedy Edmund, Czech Iuliu, Cămpian Aladar, Chovan Martin, Bloch Iuliu, Boja Iuliu, Budean Mihai, Balogh Iosif, Bencze Ladislau, Balajthy Iuliu Alex, Coloman, Balázs Iuliu, Aranyos Ioan, Analfi Stefan, Antonescu Caius, Szekmár Gerő Ioan, Disztinger Fr. Leopold, Tóke Ludovic.

Színház — Irodalom — Művészet

Negyedmillió szubvenciót kap
Temesváron az aradi szintársulat,

amelynek jól megy a sora a Bánság fővárosában — Beváltak a leszállított helyáradatok — Sirva ment el valaki, mert nem kapott jegyet — Ugy él a szintársulat, mint egy nagy család

(Temesvár, január 27.) A szintársulat házakészülődik Temesvárról. Még nincs pontosan kitűzve a visszaindulás időpontja, de már nincs messze a nap, amikor ismét megélnék az élet a jó öreg aradi színház környékén. Minden rokonszenv Temesváré, mégis nincs egy tagja talán a társulatnak, aki ne vágya vissza Aradra. Hiába ez az otthon, még a kóborló, esztendőről-esztendőre máshova csavargó színésznek is: Arad...

Pedig a Bánság fővárosára nem lehet panaszkodni. A színészekkel igyekeznek jól bánni és ebben a város vezetősége jár elől. Valóban sok előnyt élvez a társulat magától Temesvár városától, kezdve az olcsó bértől, amekkor beinkasszási enyhe módján keresztül egészen a negyedmillió szubvencióig, melyet most hagy jóvá a revíziós-bizottság és utal ki belőle jókorra összeget a színészeknek. De még amikor nem is volt jogerős a szubvenció, a város máris megtette azt, hogy a támogató összeg terhére átvállalt adósságokat. Ez aztán cserka jóindulat!...

És a közönség is igyekszik nem elmaradni a város mögött. Meg kell állapítani, hogy a társulat fogadtatása igen kiábrándító anélkül, hogy a közönség végül mégis izére jött a színháznak. Támogatja. Jár a színházba és ez nem utolsó sorban az igazgatóság egy szerencsés gondolatának köszönhető. Kézben fekvő volt, hogy az olcsó szórakozások konkurenciája jelentős mértékben visszavetít a közönség színházbajáró kedvét. Mit tehetett az igazgatóság? Leszállította a helyáradatokat. Egészen le. És az eredmény szinte nem várt meglepő volt. A lejátszott operettek friss erőre kaptak a színház kasszaraportjain. A Victoria például gyenge pénteki napon szép félházat hozott a nagy temesvári színházban.

De ez még rossz példa is. A jobbik ez: föllevenítették *Lehár* Ferenc gyönyörű operettjét a Cigányszerelmet. Szombaton este teljesen zsutolt ház tapsolta Zorika és Józsi operaszerű áriáit. A közönség új lelkes rétege vonult be az olcsó helyáradatok folytán a színház padsoriba, akik tudnak rajongani és lelket önteni akár egy rőriz-operett előadásába is. Sikere van a matinéknak is, vasárnap délután pedig egy félházra való közönség ment el jegy nélkül, a pénztár előtt. Egy fiatal leány, talán valami robotos masamód, aki csak egyszer egy héten engedheti meg magának a szórakozást, szinte sirva kérte, hogy ne engedjék el jegy nélkül a kasszától. És nem lehetett semmit sem tenni. El kellett engedni. De este ismét ott szorongott...

Igy érthető, hogy a gázsiügyekkel nincs különösebb baj, mint ahogyan az már valamennyi erdélyi színházat fenyegeti. A színészeknek különben már az is megnyugtató szolgálat, hogy valamennyien a *Ferdinand-szállodában* laknak és a költséget mindjárt az igazgatóság fizeti. Nekik nincs semmi baj a lakással. Nem lehet mondani, hogy nincs hova hajtsák le a fejüket. Közel is van a lakásuk a színházhoz. Tudniillik a szálloda a színház épületében van. Vagy ha jobban tetszik — fordítva. A színészek pizsamában mennek le a hátsó lejáraton a próbákra, hogy azután hamar ismét fölmenjenek és tovább aludhassanak. Többször hivatalosak egymáshoz kedélyes hangulatú teaestélyekre. Ugy élnek, mint valami nagy család...

Még valamit. A színház olyan meleg, hogy a színészek egyenesen támoalyognak a hőségért.

Ez aztán Aradon nem igen történhetik meg... (t. a.)

Kolozsváron betiltották Sarkady Aladár fellépéseit, aki csak Aradon és Temesváron vendégszerepelhet

Janovics dr.-nak nem adott engedélyt a minisztérium Sarkady fellépéseire, amelyekre csupán Szendrey Mihály nyert koncessziót

Az elmúlt héten néhány esti vendégszereplésre Kolozsvárra érkezett Sarkady Aladár, az ismert budapesti komikus színész. Kolozsvári fellépéseire Szendrey Mihály arad-temesvári szinigazgató ajánlata adta meg az impulzust, aki, amidőn legutóbb Bucurestiben járt, kieszközölte Somlay Artur, Sarkady Aladár és Hegedüs Gyula játszási engedélyét.

Sarkady az arad-temesvári fellépéit erdélyi turnéval kívánta egybekötni s ezért összeköttetésbe lépett Janovics Jenő dr. kolozsvári, valamint Erdélyi Miklós nagyváradi szinigazgatókkal, hogy az aradi precedensre való hivatkozással eszközöljék ki részére Kolozsváron, illetően Nagyváradon is a vendégjátékaikat. A két szinigazgató éppen azért, mert az aradi és temesvári engedély már Szendrey birtokában volt, vállalkoztak is a vendégjátékra, illetően az engedély megszerzésére és így érkezett Sarkady Aladár Kolozsvárra, amikor az engedély ügye még nem nyert elintéztést és éppen döntés előtt állott.

A fellépéseit azonban így is megkezdte, mert Janovics dr. azt remélte, hogy az enge-

délyt a vendégszereplés tartama alatt kézhez kapja. Ezt annál jogosabban is gondolhatta, hiszen két erdélyi városra már kiadott fellépési koncessziót a minisztérium. Igaz, hogy emög még Rebreanu színészeti vezérigazgató rezsimje alatt történt, míg

utódja Buculita, a neves bucuresti-i író Sarkady két fellépése után a további vendégjátékaikat Kolozsváron betiltotta

és ezzel természetesen a kolozsvári színház igazgatósága igen kinos helyzetbe került. Beugrással sikerült csak megmenteni a szituációt és ezt Tompa Béla, az aradi színház volt művésze vállalta.

Sarkady holnap már Temesvárra érkezik, hogy az ottani vendégjátékát lebonyolítsa, azután pedig az aradi fellépéseit kezdi meg, Amilyen örvendetes, hogy az aradi közönségnek alkalma lesz Sarkady művészetének nevetető eszközeit végigélvezni, éppen olyan különös azonban az is, hogy miért zárják el ettől az élvezettől a kolozsvári és a nagyváradi közönséget?...

Magyar őseit keresi Szeged környékén Jusnij felesége, Arensvary asszony

Aranyvárynak hívták az apai nagyapját, aki még a magyar szabadságharc idején került orosz fogságba — „Menj galambocskám, Magyarországra!” — Vetsera bárónő volt egyik nagyapjának a felesége

Budapestről jelentik: A közelmúltban banketten ünnepelték meg Góth Sándor és Bus Ferkete László „Ferké mint vendég” című darabjának jubiláris előadását. A banketten megjelent Góth Sándor régi barátja, Jusnij, az orosz Kék Madár igazgatója, feleségével, Arensvary asszonnyal.

A bankett cigányos, magyárdal hangulatában a szép asszony váratlan kijelentést tett.

— Tulajdonképpen meg kellene tanulnom magyarul, mert hisz én is magyar származású vagyok... A dalokon keresztül érzem, hogy idetartozom.

Csodálkozva néztek Jusnij felesége felé és Góth Sándor megkérdezte:

— Ez nekem egészen új. Még sohasem mondta. Mire alapítja azt nagyságos asszony, hogy magyar származású? Tudtommal Oroszországban született.

Jusnijné azután egy rendkívül érdekes történet elbeszélésebe fogott.

„A PLÉBÁNOS ELLENZI A SZINÉSZI RÖGTÖNZÉSEKET. Kecskemét város közigazgatási bizottsági ülésén Kovács Sándor apátplébános a hozzáérkezett panaszok folytán szóvá tette, hogy a színházban a színészek olyan rögtönzött viccekkel akarják szórakoztatni a közönséget, amelyek sértik a józólést, de még az erkölcs szabályaiba is beleütköznek. A rendőrség oltalmát kívánta a plébános e rögtönzésekkel szemben, mondván, hogy a közönségnek megvan a magasabb szellemi színvonala és művészi igénye és a szintársulattól a nemesebb színházi kultúra szolgálatát várja. A plébános interpellációjára a polgármester nyomban válaszolt és megígérte, hogy szigorú ellenőrzésről gondoskodik, de azt ajánlja, hogy a közönség az izléstelen rögtönzések hallatára nyomjanak le a színházról az előadást. A polgármester

— Sok éven keresztül én sem tudtam, hogy magyar származású vagyok. Mikor menekülésem kellett Oroszországból, az egyik rokonom mondta: Menj galambocskám Magyarországra, ahol őseid laktak, egészen bizonyos, hogy szívesen fogadnak. Akkor én megkérdeztem, hogy melyik ősom lakott Magyarországon. Azt a választ kaptam, hogy apai nagyapám, aki a negyvennyolcas szabadságharcban küzdött és így módon orosz fogságba került. Aranyvárynak hívták ezt a nagyapámat, aki az eddigi kutatások alapján Szeged környékén lakott. Azt is kinyomoztam, hogy a nagyapám felesége egyik Vetsera bárónő volt. Kimondhatatlannul szeretném felkeresni nagyapám szülőházát és itt élő rokonaimat. Kérem, kedves Góth, ha lehet, segítsen hozzá.

Góth Sándor szívesen ígérte meg, hogy közbenjár Jusnijné rokonai felkutatásának érdekében. Levelet ír Móra Ferencnek, a Szegeden élő költő-írónak és történésznek és az ő támogatását kéri elsősorban Arensvary asszony magyar őseinek és rokonainak felkutatásában.

szerint a mostani darabokban vannak érzelmi jelenetek, amde a színészeknek nem az a feladatuk, hogy ezeket kiélezzék, hanem hogy finomítsák és tompítsák.

— Ellesett párbeszéd. — Zita: Hallotta az égbekiáltó szenzációt? — Irma: nem tudom, mire gondol...? — Zita: Arra, hogy Einstein amerikai útja után Aradra jön. — Irma: ?? — Zita: A nagy tudós azt mondta, hogy egyszerű életében ki akarja mulatni magát és ezért elmegy a szombati színházi előadásra. — Irma: Mi lesz akkor? — Zita: Hát maga nem is tudja? Szombaton lesz a színházban Guthi Soma és Rákosi Viktor nagyszerű vigjátékának, a „Sasok”-nak előadása, Győző javára. — Irma: Ezt már én is tudom, ki nem tudná Aradon. Aki nem tudja, siessen megváltani a jegyét, mert bizony már csak kis számban kapható az aradi színház jegypénztárában.

Zilahy Irén és egy debreceni orvos házassága

hire kering budapesti színházi körökben. — Tökés Annie után a másik aradi karrier is orvos hitvese lesz, ha ugyan nem csak a láma adja férjhez a primadonnát

Zilahy Irén házasságterveiről már nem egy hír látott napvilágot, amelyeket az Aradról beérkezett pesti primadonna még egyszer sem cáfol meg ugyan, de azért közülök egy sem bizonyult igaznak. Most ismét hymen-híre kering a budapesti színházi körökben és a férjelölt neye nem is hozza új kombinációba a szép és legszökébb magyar táncos-primadonna házasságát.

Zilahy Irén a hír szerint, nem bohémházasságot köt, hanem komoly polgári frigyét és a házasság létrejöttének előzményei még egy nagyon régi debreceni vendégszereplésére nyúlnak vissza, amikor ugy a színpadon, mint a debreceni uri társaságokban egyaránt nagy sikert aratott. A primadonna hódolói a kedvéért bankettet rendeztek és itt mutatták be neki Benedek László dr. idegortvost, a debreceni egyetem professzorát.

A komoly professzornak megfetszett a temperamentumos, élénk primadonna, udvarolni kezdett és néhány hetes ismeretség után

megkérte a kezét. Zilahy Irén nem zárkózott el a házasság terve elől, de erről a frigről egy ideig hallgatott a pesti színházi krónika, hogy a művésznőt az egyik pesti színház igazgatójával és még egy, előkelő fővárosi férfiival boronálja össze.

Most azonban ismét felbukkan az idegortvos neve, mint a legposszibilisebb férjjelölté és hírek szerint

már a közeli napokban meg is fog történni az esküvő.

A nászut egyelőre, amint azt a jól értesült pesti fáma jelenti, elmarad, mert Zilahy Irént fontos szerződés köti a Király-színházhoz, amelyről még a nászutja kedvéért esm mondhat le. Ha a házasság valóban megtörténik, figyelmet érdemel az az érdekesség, hogy az Aradról arrivé lett Tökés Annie néhány nap előtt ugyancsak egy előkelő orvoshoz ment férjhez. Az aradi karrierék ugylátszik csakis orvosi férj mellett tartják érdemesnek a házasság révén bevezetni...

Mária királyné és Nedbal Oszkár balettet írtak

ezelőtt nyole évvel a Primásrót és a Hercegnőről

A tragikus véget ért Nedbal Oszkárnak az egész világon voltak tisztelői és hívei. Egyik külföldi személyes jóbarátjának visszaemlékezéseit közli a Prazsky Kuryr — Prazer Kurier című kétnyelvű hetilap. A cikkből kiderül, hogy

Nedbal Oszkár és Mária özvegy királyné még 1923-ban közös balettet írtak, amelynek „Taina” volt a neve.

Amidőn Nedbal Oszkár a pozsonyi színházat kibérelte, illetve amidőn igazgatójává választották, éppen a filharmónikusokat vezényelte Bucurestiben. Többször megtörtént, hogy Mária királyné megjelent a koncerteken, de gyakran a próbákat is meghallgatta. Nedbal több ízben meg is hívta az udvarhoz és egy alkalommal felemlítette, hogy balettet ír, aminek a megzenésítésére kérte föl a kiváló cseli muzsikust.

A balett tartalma az volt, hogy három hercegnő közül az egyik, Taina, beleszeret a Cigányprimásba, aki csodálatosan szép zenével büvílti el a hercegnőt. Annak idején erősen készült a bemutatóra, amelyre a királyi szerzőnőt is várta.

Nem bocsátják el a szegedi színház rakoncátlan primadonnáját, de megbírságotlák

A Színészegyesület fegyelmi bizottságának döntése

A szegedi színházi törvényszék néhány nap előtt, ebben a szezonban már másodszor ítélte el Elek Icát, a szegedi színház primadonnáját, a színháznál támadt afférjei miatt. A színházi törvényszék előbb állásvesztésre, utóbb négy hónapi gázsziójának elvesztésére ítélte a művésznőt. Az ügy felebbezés folytán most került az Országos Színészegyesület fegyelmi tanácsa elé, amely hétfőn este hozott döntést ebben az ügyben.

A fegyelmi tanács elnöke Kiss Árpád színgazgató volt, tagjai pedig Fehér Gyula, Matány Antal, a Nemzeti Színház tagjai, Gulyás Menyhért színgazgató és Unger István debreceni főrendező. Az Országos Színészegyesület fegyelmi tanácsa megváltoztatta a színházi törvényszék ítéletét, amennyiben egy hónapi gázsziójának elvesztésére redukálta Elek Ica büntetését.

* Válaszok az Anyák Iskolájában. Dr. Roth Marcell egyetemi tanár, az Anyák Iskolája megnyitó előadása végén felkérte a szülőket, forduljanak konkrét nevelési problémájukkal pár soros írásban, névvel, vagy névtelenül a rendező Kölcsey Egyesülethez és az Anyák iskolája előadói közül a tárgy szerint illetékes a következő szerdai előadás előtt válaszolni fog a kérdésekre. Dr. Roth Marcell gondolatkezdő előadásával kapcsolatban a Kölcsey Egyesület két helyről kapott általános érdeklődést. Ezekre ma, szerdán este 6 órakor az Iparos Kulturházban, dr. Hersch Andor műsoron lévő tárgya előtt fogja véleményét válaszul elmondani dr. Roth Marcell tanár. Dr. Hersch Andor előadásának tárgya: „Ellenzék a családban”, komoly gondolatok ébresztésére alkalmas anyag. Ha a hallgatók közt lesznek, akik az előadó fejtegetéseivel egyező, vagy ellenkező véleményüknek kifejezést kívánnak adni, forduljanak névalírással, vagy névtelenül a Kölcsey Egyesület főtájkárához (Bulev. Regele Ferdinand 19.), aki az előadóval a válaszadási módját elintézi. A Kölcsey Egyesület ezen előadásai, valamint könyveinek használata, ingyenesek, bizalommal fordul azért az aradi társadalomhoz a kéressel, segítse kulturális munkájában azzal, hogy a csekély évi díjjal tagjai közé lép, aki még nem tagja. A Kulturpalota könyvtárában minden hétköznap 10—12 és 5—7-ig kaphatók tagjagazdoványok,

Tizenhároméves pénzhamisító leányka,

aki zseniális rajzolótehetség. — Ötvenschillingeseket hamisított és érdekében felszólalnak az osztrák főváros művészi körei

Bécsből jelentik: Felsőasztria Mühlviertel nevű részében — amint egy bécsi rendőrségi könyvatos a minap jelentette — egy 13 éves parasztleányka hat hónapon keresztül hamis 50 schillinges bankjegyeket gyártott és hozott forgalomba. A szenzációs pénzhamisításra csak véletlen folytán jöttek rá a hatóságok.

Linzből vicinálissal, majd postakocsival lehet elérni a 900 méter magasságban lévő Kolend nevű kicsiny községet. Ebből a szegény, nyomoruságos faluból szállították a csendörök a múlt héten a fejletlen 13 éves leánykát Saugartenbe, a kerületi törvényszék fogdájába. A 13 éves leányka óriási büncselokményt követett el.

A sajátkezűleg gyártott 50 schillinges bankjegyeket forgalomba hozta.

Zellben egy Bodingbauer nevű vásárosnak gyanus volt egy 50 schillinges és alapos vizsgálatnál kiderült, hogy hamis. A vizsgálat Kolnedbe, Irndorfer kiszgádhöz vezetett és csakhamar megállapítást nyert, hogy a kiszgáza 13 éves leánykája múlt év júniusa óta „iparszerűleg” üzte a pénzhamisítást.

A vizsgálat és a házkutatás során, a kicsiny Christl szalmazsákjában egy csomó félig kész 5 és 50 schillinges bankjegyet találtak. A leányka nagy sirás közepette bevallotta, hogy a hamis bankjegyeket 10 éves húgának, Mária-nak segítségével hozta forgalomba.

Christl letartóztatták és beszállították Saugartenbe. A megtalált hamis bankjegyeket és a leányka rajzoló füzetét lefoglalták és átadták a vizsgálóbírónak. Hogy a hamisítványok mennyire sikerültek, azt bizonyítja az, hogy a vizsgálóbíró az egyik hamis 50 schil-

linges bankjegyet magához vette és felkereső a kerületi törvényszék elnökét és megkérte, hogy váltsa fel.

A törvényszéki elnök megnézte a bankjegyet, majd szó nélkül felváltotta.

Szak azután közölte vele a vizsgálóbíró, hogy a 13 éves Christl hamisítványát váltotta fel.

Christl minden este gyertyavilágítás mellett rajzolgatott ágyában. Összes segédeszközei egy ecset, néhány festék és szines ceruza, valamint kopirpapiros voltak. A szülők minderről mit sem tudtak. A hamisítványok a lehető legtökéletesebbek voltak. Csupán a Christl által használt papiros volt valamivel vastagabb.

A leányka apja, amint említettük, kiszgáza Kolnedben és 59 hold földdel rendelkezik. Gazdasága azonban mintegy 12 órányira fekszik a legközelebbi vasuti állomástól. Az öreg Irndorfer egyre ezt ismétli:

— Folyton rajzolgatott. En mindig mondtam neki: Hagyd abba a firkálást, nem fog jóra vezetni.

Christl pénzhamisításának aktái immár a linzi országos törvényszéknél vannak. A zseniális leányka szerencsétlen pályakezdése ott előreláthatólag tragikus befejezést fog nyerni. Az apa máris értesítést kapott, hogy leánykáját a közeli napokban javítóintézetbe szállítják. Ott természetesen ez a kivételes tehetség tönkre fog menni.

Bécs művészi köreiben mozgalom indult meg, hogy a javítóintézetbe való internálás csak a főtárgyalásig tartson

és azután a kicsiny Christl Bécsbe kerüljön, ahol kivételes tehetségét, hivatott mesterek helyes irányba fogják tereelni.

LEGUJABB

Ünneplik Bécsben gróf Bethlen Istvánt

A magyar miniszterelnök a bécsi operában

Bécsből jelentik: Bethlen István gróf, magyar miniszterelnök, Schöber alkancellár meghívására részt vett az állami operaház diszeloadásán, amelyet Mozart születésének százhetvenötödik évfordulója alkalmá-

val tartottak. Ez alkalommal Mozart „Don Juan”-ja került műsorra. A magyar miniszterelnök kíséretében megjelent Apó Gábor báró, Csáky gróf és Ambrózy gróf bécsi magyar követ.

Az Aradi Iparos-Otthon zenekara

Január 31-én,
szombaton
este 9 órákor

nagy zenekari hangversenyt rendez,

melynek keretében klasszikus ma-
gánézámok kerülnek bemutatásra.
Rendező: Dr. Buja Sándor

Ágyu és gépfegyver a csempészek ellen

A hatodik fejezet mintha a világháború történetének egy kiszakított lapja volna:
a szesz banditáinak halált megvető tengeri harcai

A prohibíció kalandorainak sötét világa

— Jó napot parancsnok, — szólta Bechl. — Azután karonfogta a kapitányt és elvitte egy francia étterembe a Hudson partjára, ahol közös barátjuk a vendéglős, akit röviden csak „Captan Felsnek” hívtak, kényelmesen berendezett szobába vezette őket. Captan Fels a világ legbékésebb embere barátságosan fogadta őket és egy faliszekrényből azonnal két üveg burgundit tett az asztalukra.

— Ezeket a francia követségről kaptam — mondotta egyszerűen.

Az ebéd kitünő volt. A kávé tökéletes és a konyak sem volt utolsó. Amidőn szivarra gyújtottak, Master Bechl panaszos hangon mondotta Martoni kapitánynak:

— Kapitány, én egy nagyon szerencsétlen ember vagyok.

Valóban minden jel erre mutatott, a ragyogó arc, a csillogó szem, a kezében magasra tartott konyakos pohár és a szájában füstölő Henry Clary szivar.

— Bizony én nagyon szerencsétlen ember vagyok, parancsnok. Sajnálom, hogy maga visszamegy Franciaországba és én nem mehetek magával.

— Nem tehetek másként uram. Hat hét múlva Marseillebe hajózik. Eppen kellő időben fogok megérkezni ahhoz, hogy jelenkezhessenek a „France” fedélzetén, amely nagyon szép hajó, sokkal szebb, mint a „Paris”, vagy az „Ile de France.” Legalább is az én tengerész ízlésemnek jobban megfelel.

— Ide figyeljen kapitány, szeretném önt még viszontlátni, lesz még egy kis munka a számára.

— Hiszen találkozunk Bechl ur. Esetleg éppen Marseilleben.

— Rendben van kapitány. Fel fogom keresni Marseilleben, legyen nyugodt, nem fogom elszalasztani az alkalmat. És most Captan Fels töltsön nekünk még egy utolsó pohár konyakot.

Kihörpintették a poharat és azután Master Bechl egy bankjegyet dobott az asztalra. Energetikusan megrázta a fogadósné kezét, barátságosan ráütött Captan Fels gyomrára. — ez az ütés elég lett volna ahhoz, hogy egy bikát megtántorítson — és azután Martoni kapitánnyal együtt eltávozott. Ő meg Martont hazakísérte szállójába.

A vezért árnév alatt csempészik fel egy hajóra

Ezután a találkozás után Master Bechl kis körutazást tett a nagy északamerikai tavak környékén. — Ellátogatott Newyorkba is és onnan ismét Montreálba utazott. Saint-Laurent ben egy vitorlás várt rá. A vitorlás neve Luronne volt, amely azért jött Kanadába, hogy hátsófedélzetét kitűnő kanadai fával javíttassa ki. A kanadai fa a világ legerősebb fája. A hajót az öreg Prentout parancsnoksága alatt hozták Amerikába, aki egyuttal a zsebélben hozta hajóstársaságának utasítását, amely szerint fedélzetre kellett vennie Master Bechl-t és pedig Pierre Laume néven. Így volt beírva a hajó legénységi névsorába Master Bechl. Az igazi Pierre Laume Saint-Pierreben maradt. Amikor a kanadai vontatóhajó a kikötőbe vitte a Luronnet, hamarosan kijavították a hajó fedélzetét. Ezután, hogy a javítás jószágát kipróbálják, néhány napra kivonultak a tengerre. Master Bechl szűk kis kabinjában dolgozott, mint másodparancsnok. Néha-néha felment a fedélzetre és elnézte, hogy a matrózok miképpen javítgatják a vitorlákat.

Az egyik délután két „travler” állította meg a vitorlást. A fedélzetre hamarosan felmászott a prohibíciós rendőr. Alaposan átkutatta

a hajót és azután visszamászott kis naszádjába. „Go ahead!” — mondotta minden szimpátia nélkül.

Prentout kapitány vezette a hajó fedélzet széléhez az amerikai és a kis naszád, amikor a hajóhoz farolt, majdnem betörte a bordázatot. A yanki üdvözlésére a matrózok a távozó naszádok után hasonlóképen utána kiáltották: „Menj a pokolba”. Így udvariaskodtak egymással a prohibíciós rendőrök s a matrózok. Master Bechl feszült figyelemmel nézte végig a jelenetet és alaposan megvizsgálta a travlert. Ugyanekkor gondosan bejegyezte noteszába a kis naszád számát.

— Ez a prohibíciós tiszt a Harrison-tesztvérek egyike. Skót ember, aki amerikai állampolgárrá vált, körülbelül két évvel ezelőtt — mondotta Master Bechl a kapitánynak. — Igen kemény legény.

— Semmiestre sem olyan kemény, mint a Luronne bordázata — felelte a kapitány nyugodtan.

Kinyitnak a hajó titkos ajtaját . . .

Amikor a vitorlás megérkezett Saint Pierre kikötőbe, a moló előtt Prentout megállította a hajót. Lebocsájtották a horgonyt és a legénység hozzáfogott a hajó tisztogatásához. Nagy vödörökben emelték be a tengeri vizet és serényen mosták a fedélzetet. Master Bechl mindezeket a munkálatokat végtelen nyugalommal figyelte.

Amikor az est leszállt, a hajó bordázatán levő titkos ajtókat kinyitották és azután megállás nélkül hatszázötven tonna kitűnő szeszt raktároztak le a hajóban, amelyet a kikötőből jövő aprócska uszályhajók szállítottak a vitorláshoz.

Két hajó küzdelme életre-halálra

— A versenyt mi nyertük meg kapitány! — mondotta a vitorlamester.

— Fogd be a szád, vén tengeri szörnyeteg. Ugy látom, hogy a versenyt az amerikaiak nyerték meg.

Master Bechl figyelmesen vizsgálta a kis amerikai hajót, amely most már szemmel láthatóan közeledett. Már ki tudta venni a tengerreszeket is a fedélzeten, sőt észrevette a kis ágyúesővet is. Ha az amerikaiak elfogják a hajót, akkor vége az egész karriernek. Szinte a lélekzete is elakadt. Prentouta bámolt.

A normand származású kapitány összeszorított ajkakkal figyelte a tavler közeledését. Még csak egy fél mérföld és a Luronne az amerikaiak kezébe jutott volna.

— Vigyázat legények, fordulni. Canard, Canard, le a jobbszélső vitorlát.

— Rá fogunk gázolni — röhögött a markába Canard, aki hirtelen felismerte a Luronne kapitányának manővrizését.

Valóban, a vitorláshajó egyszerre felágaskodott és kifeszített vitorlával mint egy őskori szörnyeteg rohant a tavler felé. Már-már bizonyosnak látszott, hogy rágázol a kis naszádra.

E pillanatban hallani lehetett, amint az amerikai naszádon egymásután megszólaltatták a jelző csengőket. A matrózok a korláthoz rohantak. Egyiknél sem volt fegyver, de mindnyájan fel voltak készülve arra, hogy alaposan összetörjék az amerikai hajó legénységét.

Pontosan ebben a pillanatban Canard orrlangon adta ki tovább a parancsot: Kapitány, megfordul a szél és kiszaladunk a nyílt tengerre.

— Jobbra fordítani a nagy árbóc összes vitorláit — üvöltötte Prentout.

A következő pillanatban a vitorlás hajó

A beraktározás már régen megtörtént és a vitorlások már vidáman égtek a jelzőlámpák, sőt a legénység is javában aludt, amikor Prentout, a Luronne kapitánya, aki mint valami zsendár örködött a hajó nyugalma fölött, egy ugrással talpraállott. Hiányos öltözkéhez fapapucsot kapott lábára és azután a korlátokhoz rohant.

— A kutyafejű! — ordította és kihajolt a tenger felé. — A kutyafejű, mindjárt sejtettem!

Fütyült, kiabált: „Talpra emberek, elsza- badul a horgony! Canard (így hívták a vitorlamestert) Canard, fel az összes vitorlákkal! Egy félóra alatt a tengeráradat bevisz mindnyájunkat az amerikai vizekre.

A legénység hanyatt-homlok rohant a munkához. Először felhúzták a horgonyokat és ekkor a vitorlás teljes széllal megindult.

— Fordulni! — adta ki a parancsot Prentout, aki sietve kapkodta magára nadrágját és trikóingét.

A matrózok elhelyezkedtek őrhelyeiken.

— Kifeszíteni az első vitorlákat és oldalra feszíteni a nagy vitorlákat. Ha ilyen lassan mozogtok, soha sem fogunk kijutni a veszélyből.

Most már Master Bechl is fent volt és segítette a parancsnokoskodásban.

— A menydörgős menykőbe is — kiáltotta Master Bechl — már itt is vannak ezek az amerikai disznók.

Valóban, az erdösen hullámzó tengeren egy hófehér tavler mindkét motorjának teljes erejével száguldott feléjük. Mintha csak megérezte volna, hogy jó fogást fog csinálni. Master Bechl fogaival keményen rágta alig meggyújtott szivarját.

gyorsvontat sebességgel száguldott el a tavler mellett, amely a veszély pillanatában leállította mindkét motorját és tehetetlen mozdulatanságban maradt egy helyben. Csak percek múlva, amikor a vitorlás már messzire járt, szólaltatta meg gépfegyvereit a tavler. Még két kis ágyúlövést is küldött a vitorlás után anélkül azonban, hogy eitalálta volna a Luronnet.

A vitorlák vidáman csapkodtak a szélben és Master Bechl mélyet sóhajtott. Helvesebben szólva fellelegzett. Megmenekült. Gunyosan intett az éj homályában elvesztett tavler irányában és azután ellágyult pillantást vetett Prentout kapitányra és a hajó egész legénységére, akik megmentették életét.

INGYEN KAPJA

o hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-T,

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1931. február 1-től számítjuk.

Megszüntek csúzos fájdalmaim

Ha megakar szabadulni izomzati, vagy izületi csúzos fájdalmaitól, ha megakar szüntetni minden ilyen fájdalmat, használjon azonnal Sloan's Liniment-et. Könnyedén felkenve, dörzsölés nélkül is felszívódik, megszüntet minden gyulladást, meggyógyítja a ficamodást, merevséget és fájdalmakat. Ezer meg ezer ember visszanyerte használatát által egészségét.

Csúz, köszvény, hátfájás, zsába, valamint minden hasonló betegség meggyógyul a SLOAN'S LINIMENT által.

Egy üveg eladási ára 75.— Lej

Sloan's Liniment
Megszüntet minden
fájdalmat

110

HIRDESSZEN a 46 éve fennálló Aradi Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Szappan- és műtrágya-gyárat létesít a város

Elkészült a város idej munkaprogramja — Uccákat köveznek a külvárosokban — Az aradi vágóhid konkurral Sofronyával — Egyelőre elmarad az új strandfürdő építése

A város mérnöki hivatala Lutai Cornel dr. polgármester utasítására és tervei nyomán összeállította az idej városfejlesztési munkálatok listáját. A programban nem szerepelnek tervek, csak olyan munkálatokat vett fel a polgármester, amelyekre költségvetési fedezet van és amelyeknek végrehajtása feltétlenül be fog következni. Muresan János városi főmérnök a munkálatokkal kapcsolatosan ma megbeszélést folytatott a polgármesterrel és holnap a permanens-bizottság elé terjesztik a programot, a mely több érdekes újítást tartalmaz.

Az egyik pont szerint a város ebben az évben feltétlenül felállítja azt a telepet,

amely feldolgozza az állati hullákat és szappant, valamint műtrágyát állít elő belőlük. Egyelőre még nem állapodtak meg abban, hol állítják fel a telepet, de erre már a közeli napokban sor kerül és februárban megkezdik a telep felállításának munkálatait. A város itt kevés befektetéssel nagyobb nyereségre tud szert tenni és előreláthatólag az új telepet a gyepér környékén állítják fel.

Megállapodtak az aszfaltozási és kövezési munkálatok végrehajtásának kérdésében. A belváros az idén egy uccát: a Lipót-uccát kapja, mert a város vezetősége orvosolni akarja a külvárosok panaszait és mindegyik külvárosnak akar juttatni a munkálatokból. Az egyes külvárosok egy-egy uccát kapnak, míg mind-egyik városrészben járdákat létesítenek.

Autók vásárlására is sor kerül ez év tavaszán. Két teherautót vásárolnak a mérnöki hivatal céljaira, ezenkívül új mentőautót, amelyre már nagy szükség van, valamint autólocsolót és seprőgépet. Ezzel elérhetővé lesz, hogy a locsolókocsikat a nyár folyamán a külvárosokba irányítsák és így ezek is rendszeres locsoláshoz jutnak hozzá.

Sor kerül a vágóhid átalakítására is. A város vezetősége elhatározta, hogy a vágóhidat átalakítja export céljaira, amivel meg akarja akadályozni azt, hogy a sofronyal vágóhidat vegyék igénybe, ami tekintélyes veszteséget jelent a városnak. Teljesen új berendezést kap a vágóhid, megfelelő hűtőket az exportcélokra szánt állatok számára, valamint lehetővé teszik, hogy a vagonba való berakodás mindjárt a vágóhid épületénél történhessen meg. Illymólon előreláthatólag nagymértékben sikerül emelni az aradi vágóhid bevételeit. A munkálatok között szerepelnek még a felső és alsótemetőben felállítandó kapuk és kerítések, ezenkívül elhatározták, hogy a tüzéraktánva melletti vásártér számára hidmérleget vásárolnak. Érdekes, hogy

a programban nem szerepel az új strandfürdő kérdése.

A terveket a felsőbb hatóságok már régen jó-

váhagyták, azonban a végrehajtás messze van még, mert a város nem rendelkezik pénzzel.

Lutai Cornel dr. polgármester, kinek egyik kedvenc terve az új, nagyvárosi nivóiu strandfürdő, kénytelen volt lemondani a megvalósításról, legalább is addig, amíg kölcsönből fel nem építik. Nagyjában ennyit tartalmaz a munkaprogram, amelynek összeállításánál a város vezetősége tekintetbe vette az anyagi lehetőségeket és szigorúan ragaszkodott ahhoz az elvhez, hogy csak olyan munkálatokat irányozzon elő, amelyeket az idej költségvetés keretén belül végre is lehet hajtani. Február közepén már megkezdődik az intenzív munka, amely sok tekintetben újításokat hoz Aradváros életébe.

= Maximáló ülés. Lutai Cornel dr. polgármester csütörtök déle összehívta a város ármximáló bizottságát. Az ülésen a február végéig érvényes árakat állapítják meg és eddig a bérkocsisok árleszállítást célzó beadványán kívül semmiéle más kérvény nem érkezett be a város gazdasági hivatalához.

= Értekezlet a mezőgazdasági kiállítás ügyében. Marsicu Iustin dr. megyei prefektus ma értesítést kapott a temesvári kormányzóságtól, amely közölte, hogy csütörtök délelőtt 10 órakor újabb tanácskozás lesz a kormányzóságon a mezőgazdasági kiállítás ügyében. A bizottság ezúttal kiszáll a temesvári Luna-parkba, ahol a kiállítást rendezik és ott a helyszínen beszél meg a szükséges munkálatokat, Marsicu Iustin dr. csütörtökön reggel 8 órakor indul el Aradról.

Az aradi és a vidéki kereskedők harca a nagyvásárok első napjáért

Az első napon nem árusíthatnak vidéki kereskedők az aradi nagyvásárokon — A Kereskedelmi és Iparkamara véleménye

Érdekes ügygel foglalkozik az aradi városban működő iparhatóság. Az aradi kereskedők intervenciójára a minisztérium még régebben kimondta, hogy a nagyvásárok első napján idegen városbeli kereskedő nem árusíthat, miután ezt a napot kizárólag a helybeliek számára tartják fenn. A többi napokon már az idegen kereskedők is árusíthatják portékáikat.

A más városbeli kereskedők a múlt év őszén kérvényt intéztek a város vezetőségéhez és engedélyt kértek arra, hogy tegyék lehetővé számukra az első napon való árusítást is. A város megadta hozzájárulását, azonban a súlyos helyzetben levő aradi kereskedők, akiknek forgalma amúgy is megcsappant, tiltakoztak ezen intézkedés ellen, a mely a helybeli, Aradon adót fizető kereskedőket sújtja. A város felüggesztette a határozat végre-

Az aradi iparosok egy része nem tudja fizetni tanoncainak beiratási díját

A tönkrement ipar egy újabb jelensége.

Az aradi iparhatósághoz nap-nap után érkezik be feljelentések aradi iparosok ellen, azon a címen, hogy tanoncaink nem látogatják a tanonc-iskolát. Tömegesen büntetik meg az aradi iparosokat, akik a legtöbb esetben nem tudnak mással védekezni, minthogy a mai viszonyok között képtelenek megfizetni a beiratási díjakat. Az iparosok súlyos helyzetének talán legpontosabb tükröképe egy-egy ilyen iparhatósági tárgyalás, ahol kiderül, hogy maga az iparos szeretné legjobban, ha tanoncai megfelelő oktatásban részesülhének, de nem bírja, mert 300 lej beiratási díjat kell fizetni, ezenkívül más költségek is merülnek fel, amelyeket nem tud fedezni.

Meg kell állapítani, hogy az iparosok helyzetét a hatóságok is belátják. Ennek tulajdonítható az is, hogy a tavalyi 400—800—1200 lejes büntetéseket az idén 100—200—300 lefre szűlítették le, úgy, hogy a legtöbb esetben száz lejjel büntetik meg az iparost, azt is csak azért, mert a törvény értelmében büntetést kell alkalmazni. És naponta huszával kerülnek tárgyalásra hasonló ügyek, a refrén pedig mindig ugyanaz: — Nem bírom fizetni a díjakat, mert nincs miből.

Talán jó volna, ha a büntetés helyett más módot találnának az illetékesek arra, hogy az iparos tanoncok iskolába járhassanak...

= A város látja el a munkanélkülieket. A város vezetőségének ma egyik főgondja a munkanélküliek ellátása. Miután a jelentkezők száma egyre nagyobb, a város csökkenteni akarja a népkonyhák rezsiköltségeit. Most az a terv merül fel, hogy a város maga öröket buzát és sütet kenyeret, ezenkívül a város tulajdonát képező marhaállományból vágnak, hogy a húsfelástást is olcsóbbá tegyék. Ma értesítést kapott a város arról is, hogy 7 vagon fát ad az állami erdészet a munkanélküliek részére, úgy, hogy a jövő héten megkezdik a fakiosztást is.

= A kéményseprési díjak revíziója. Megirtuk, hogy a város elhatározta, miszerint revízió alá veszi a kéményseprési díjakat és az egyes kerületi beosztásokat. Ecélből a város ma átiratot intézett az aradi tüzoltóparancsnoksághoz és elrendelte, állítsa össze a kémények kataszterét, amelyből pontosan megállapítható lesz, mennyi kéménye van Aradnak.

= Háziipari kiállítás Firenzében. A kereskedelmi és iparkamara közli: Ez év márciusában háziipari kiállítás lesz Firenzében, amelyen az olasz művészi háziipar legszebb alkotásai kerülnek kiállításra. Ez a kiállítás bő alkalmat nyújt a romániai cégeknek olaszországi kereskedelmi kapcsolataik kibővítésére.

hajtását és elhatározta, hogy mielőtt véglegesen dönt, kikéri a Kereskedelmi és Iparkamara véleményét. Ez így is történt és ma megérkezett a városához a kamara átirata.

A Kereskedelmi és Iparkamara kifejti, hogy a mai gazdasági viszonyok mellett feltétlenül védelemben kell részesíteni Arad kereskedőit és iparosait a más városbeliekkel szemben. Ez a városnak is érdeke, miután az adók és taksák jelentékeny részét éppen ez a társadalmi osztály viseli. Kéri tehát a város vezetőségét, tartsa továbbra is érvényben a tilalmat és utasítsa el az idegen városbeli kereskedők kérelmét. Az átirat nyomán, előreláthatólag a város vezetősége határozatban mondja ki, miszerint a nagyvásárok első napján továbbra is csak az aradi kereskedők árusíthatnak,

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler Vizumirodában** ARAD, Bulev. Reg. Maria 24.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, január 28.

Bucuresti, 13. Gramofon, 13.50. Gramofon, 17. Házi zenekar, 18.15. Házi zenekar, 20. Gramofon, 21. Zongoraszó, 23.30. Az Ansa-templom énekara. — Budapest, 10.16. Hangverseny Közreműködik Beczassy Kató (ének). Ragyóczy Joli (zongora) és Bárány Szízi (hegedű). 18.05. Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 6. Somlay Károly novellái. 6.30. Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 8. Franck Caesar: A-dur szonáta, Előadja Jacques Thibaud (hegedű) és Alfréd Cortot (zongora.) Gramofonhangverseny. 9. A szegedi városi színház bemutató előadásának közvetítése. „Mátyás király szerelme.“ Történelmi dalosjáték 3 felvonásban. Irta: Géczy István. Zenéjét szerezte: Szeplényi Károly. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — Belgrad, 12.25. Gramofonhangverseny. 13.45. Házizenekar hangversenye. 17. Gramofonhangverseny. 18. Hegedűhangverseny. 18.30. Jazz-gramofon. 21. Zongorahangverseny. 21.30. Operaáriák. 22.10. Esti hangverseny. — Prága, 12.15. Gramofon, 13.30. Pozsony, 21.30. Énekhangverseny. Csehszlovák, szlovén és szerb népdalok. 22. Szimfonikus hangverseny. — Wien, 12. A Sommer-zenekar. 14.10. Lehár és Kálmán-zene gramofonon. 16.15. Geiger zenekar játéka. 18.15. Mozart 175. születésnapjára. 20.35. Gangelberger-zenekar. 21.35. A wieni filharmonikusok hangversenye. 23.30. Wolfsthal-zenekar játéka.

CSÜTÖRTÖK, január 29.

Bucuresti, 13. Gramofon, 13.50. Gramofon, 17. Dinicu-zenekar, 18.30. Dinicu-zenekar. 20. Gramofon, 21. Hangverseny Edgar Istraky, a román opera tagjainak közreműködésével. 21.30. Rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22.15. Hangverseny. — Budapest, 10.15. Gramofonhangverseny. 13.05. A m. kir. József nádor 2. honvédszolgálati zenekarának hangversenye. 5. Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem). 6.45. „A keringő fejlődése I. rész“. Farkas Imre előadása a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar közreműködésével. 8.10. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 9.10. Enekes szimfonikus előadás a Studióból. „Lili“. Évekes szimfonia 3 felvonásban. 11.10. A Magyar Kihígyi Társaság előadás-sorozata. Gróf Apponyi Albertné, a Nemzetek Szövetsége Szociális Bizottsága elnökének franciayelvű előadása: „A magyar asszony szociális műve Magyarországon.“ 11.45. Basilides Mária, a m. kir. Operaház művésznőjének hangversenye. Zongorán kísér Kósa György. Majd: 13.30-ig: A Fejes szalonzenekar, az Ostende tangó- és jazzband és Tóli Arpád cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból Kalmár Pál (ének) közreműködésével. — Belgrad, 12.25. Gramofonhangverseny, 13.45. Házizenekar hangversenye. 17. Verdi: Aida, gramofonon. 18. Hangverseny, 23.30. Házizenekar. — Prága, 12.15. Gramofon, 13.30. Déli hangverseny. 17.30. Délutáni hangverseny. Kamarazene. 20.20. Madách: Az ember tragédiája, előadás a Studióban. 22.30. Zongorahangverseny, 23.20. Orgonahangverseny, a Beranek-mo-

ziból. — Wien, 12. Operaáriák, gramofonon. 13. Eber-zenekar játéka. 16.20. Gramofonegyveleg. 17.20. Tanczene. 20.35. Bécsi dalok, éneklő Arnold Ernő, 23. Jazz, Gramofonon.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelye

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel. Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.
Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.
Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,
Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALGÓ HENRIK

felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 6 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóból hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak alábuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok feljebb levelek továbbítására megjelölt postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

GYERMEKTELÉN házimesterpar keresetk. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 307

LAKÁS.

KIADÓ MAJUS I-re, Marosparton, térvényszék mellett új házban modern 4 szobás I-és emeleti erkélyes lakás, fürdő és minden mellékkel. Bővebbet Str. Eminescu 9, I. emelet. 315

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

NÉGYSZOBÁS lakás elsőrendű helyen, május 1-ig terjedő időre igen lezártított bérrel azonnali beköltözködére kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 266

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VOLT BÓROS BÉNI-TÉR közelében 1 szoba, előszoba speiszből álló lakást keresek azonnalt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 317

KED szoba, konyhás I-és emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

VÉTEL ÉSELADÁS.

ROSSZ VILLANYÉGŐK! Rossz elemek becserelése. „MOTORICA“-nál, volt Asztalos Sándor-ucca.

MEGALLAPODÁS SZERINTI SZAZALÉKOT FIZET

mindenképpen mindenki eladás esetén a hozzám bizományba adott áruja után. Forduljon bizalommal 10 éve fennálló, a legerősebbnek elismert bizományos üzletemhez, ahol felesleges közszükségleti és háztartási, valamint mű- és antikvárium stb. a legkedvezőbb feltételek mellett értékesítheti. Sürgősen keresek jó árban különösen szép antik szekreket, antik ezüstöket, dísz tárgyakat, bútorokat stb. SALGÓ HENRIK bizományos üzlete Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota, 1000

„Szabadalmi törvény“

a nemzetközi egyezményrel a szabadalom megszerzését és értékesítését stb. illető fontos tudnivalókkal.

Magyar kiadás.

Ára 50. — előre fizetve.
Vass A. szabadalmi ügyvivő, Cluj, Str. Drăgălina 122.
Rendelésnél hivatkozzák a lapra.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, readkivül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

3x4 GYARI BEÉDLŐSZÖNYEG, amerikai rollós íróasztal, férfi és női íróasztal, vitrinek, régi könyvzekrény, oldalkocsis motorkerékpár, előszobafal, hintaszék, uriszoba, garson háló, ebédlő, leányzóba, bőrgarnitúra, kredenc, aranyozott tükrök, villanylámpák, festmények, store függönyök, szekreter, zongorák, hegedűk, ebédlő és összekötő keleti perzsa szőnyegek, ezüst evőeszközök, dísz tárgyak, antik órák, bundák, stb. stb. eladó. SALGÓ HENRIK bizományos üzlete Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota, 1000

BEÉDLŐ, hálószoba- és konyhabútor tárgyainak árán eladó. Bővebbet v. Dobó-u. 9. földszint. 316

Makulatura,
tisztá lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben
rendkívül olcsón
kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ÜZLETEK.

ÉRTÉKES, nagyjövedelme gazdasági cikkek világmárka. Európa összes államaiban megvédve. — Vezérképviselője Nagyromániára átadó, esetleg eladó. Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-ucca 86. 277

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnali kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HUNGARIA
Nagyszálloda
BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL“.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagyvállalkozóval rendelkező kelmestő és tisztítóüzlet volt, azonnalt kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Judecatorie Rurală Ineu.

No. G. 5439/1930.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat judiciar aduc la cunoștință publică în sensul legii articolul LX. din 1881 § 102 respectiv XII. din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare s. a. Mașină de cusut, paturi, nopți, fier, scroafă, cai etc. care în urma deciziei No. 2783 din anul 1930 al Judecatoriei Rurală Ineu s-au exevat în Ineu în favorul exevatorului Ablonczy și Bustin S. A. Arad, repr. prin Dr. Cornel Iuțai Arad, pentru încasarea capitalului de 6000 lei și accesorii prin exevuție de acoperire și cari s-au prețuit în 97.200 lei se vor vinde la licitație publică. Pentru efektivarea acestei licitație pe baza deciziei No. G. 5439/1930 al Jud. Rurală Ineu se fixează termenul pe 31 Ianuarie 1931 la carele 16 d. m. în comuna Ineu la locuința urmăriților, și toți, cari au voie de cumpăra sunt invitați prin acest adicet cu observarea aceea, că lucrurile susnumite vor fi vândute în sensul legii LX. din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvarea în hani gata și în caz necesar și sub prețul de strigară.

Pretențiunea care e de încasat face 6000 lei capital dobândă 15.5% socotind din 14 Martie 1930, iar spesele până acum staverite de 2180 lei. — Intreat mobilele cari ajung la licitație ar fi fost exevate și de alți și acestia și-ar fi căștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolul XII. din 1908. §. 20.

Dat în Ineu, la 23. Decembrie 1930.

delegatul Jud. grețier:
Indiscifrabil.